

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoPr/6/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118201817
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2026:3118201817.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX/XX, XXX XX C. D., 2/ maloletý E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX/XX, XXX XX C. D., zastúpený: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, obaja zastúpení: JUDr. Roman Hojer s. r. o. advokátska kancelária, IČO: 50 708 953, so sídlom Šustekova 51, 851 04 Bratislava - mestská časť Petržalka, proti žalovanému: ZTS - ŠPECIÁL, a. s., IČO: 36 302 511, so sídlom Lieskovec 575/25, 018 41 Dubnica nad Váhom, zastúpený: TaylorWessing e/ n/w/c advokáti s. r. o., IČO: 35 905 832, so sídlom Panenská 6, 811 03 Bratislava, o určenie pracovného úrazu a o určenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pri pracovnom úraze, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. NM-7Cpr/11/2018-900 zo dňa 31. marca 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobcom 1/ - 2/ sa **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že úraz poškodeného F. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý utrpel dňa 30.09.2016 na pracovisku žalovaného je pracovný úraz. Výrokom II. určil, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú pracovným úrazom v rozsahu 100 %. Výrokom III. žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Na vec aplikoval čl. 8 veta prvá, čl. 9, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 47 ods. 1 písm. b), § 81 písm. a), § 82 písm. b), § 177 ods. 1, § 192 ods. 2, § 195 ods. 1, 2, 6, § 196 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 220 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, § 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 6 ods. 1 písm. c), d), i), § 6 ods. 8, § 7 ods. 1 písm. a), b), § 7 ods. 3, § 9 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci (ďalej zákon o BOZP), § 3 ods. 1, § 4 ods. 2, § 8 ods. 3 Nariadenia vlády č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov, § 6 ods. 7 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Zb. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom. V odôvodnení rozsudku uviedol, že pôvodní žalobcovia (1./ F. B., 2./ A. B., 3./ G. B.) sa žalobou doručenou dňa 27.02.2018 domáhali, aby súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 1.027.563 Eur, žalobcovi 2/ sumu 331.415,70

Eur, žalobcovi 3/ sumu 300.000 Eur a maloletému E. B. sumu 300.000 Eur. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 07.03.2018, č.k 15Cpr/1/2018-102 súd žalobu o nároku žalobkyne 2/ na zaplatenie 331.415,70,- Eur, žalobu o nároku žalobcu 3/ na zaplatenie sumy 300.000,- Eur a žalobu o nároku maloletého E. B. na zaplatenie sumy 300.000,- Eur vylúčil na samostatné konanie. Uznesením č. k. 7Cpr/11/2018-534 zo dňa 9. septembra 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. septembra 2021, súd prvej inštancie pripustil zmenu žaloby tak, že súd určuje, že úraz, pri ktorom žalobca utrpel poškodenie zdravia dňa 30.09.2016 je pracovným úrazom a za tento v rozsahu zavinenia 100 % zodpovedá žalovaný v dôsledku nedodržania povinností vyplývajúcich z právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 430.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca 1/ F. B. dňa XX.XX.XXXX zomrel, súd prvej inštancie uznesením č. k. 7Cpr/11/2018-671 zo dňa 4. augusta 2022 rozhodol, že pokračuje v konaní v časti uplatneného nároku žalobcu na určenie, že úraz, pri ktorom žalobca utrpel poškodenie zdravia dňa 30.09.2016 je pracovným úrazom a za tento v rozsahu zavinenia 100 % zodpovedá žalovaný v dôsledku nedodržania povinností vyplývajúcich z právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s právnymi nástupcami žalobcu, a to 1/ A. B. a 2/ mal. E. B.. Súd prvej inštancie konanie v časti uplatnenia si nároku žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 430.000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy zastavil. Žalobcovia žalobný návrh odôvodnili tým, že poškodený F. B. uzatvoril so žalovaným dňa 26.08.2013 pracovnú zmluvu č. 34/2013. Poškodený vykonával pre žalovaného prácu vo funkcii - profesii horizontár, ktorej náplň nebola bližšie špecifikovaná. Štandardne ide o profesiu, pri ktorej má robotník vyrábať výrobky na horizontálnom stroji. Horizontár nemá vykonávať údržbu či opravu strojov. V zmysle bodu 15. pracovnej zmluvy je: „Zamestnanec povinný vykonávať dohodnutú prácu v zmysle tejto pracovnej zmluvy osobne v určenom čase, riadiť sa pri tom pokynmi svojich vedúcich zamestnancov na príslušnom stupni riadenia, pracovným poriadkom spoločnosti, predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ďalšími všeobecne záväznými predpismi, ktoré sa vzťahujú na prácu ním vykonávanú. Zamestnanec je povinný dodržiavať pracovnú disciplínu". Práve „povinnosť riadiť sa pokynmi svojich vedúcich zamestnancov na príslušnom stupni riadenia" bola osudná. Poškodený sa v deň pracovného úrazu riadil pokynmi svojho priameho nadriadeného H. A. F., nar. XX.XX.XXXX. Poškodenému bolo známe, že H. A. F. vykonáva ako jeho priamy nadriadený v rámci svojej funkcie aj kontrolu dodržiavania zásad BOZP. Z tohto dôvodu poškodený rešpektoval pokyny svojho nadriadeného, určeného mu zamestnávateľom (žalovaným). Bol presvedčený, že všetky úlohy a postupy určené mu H. A. F. sú bezpečné z hľadiska dodržiavania zásad BOZP a v prípade postupu kohokoľvek v rozpore so zásadami BOZP by H. A. F., či iný kompetentný pracovník žalovaného ihneď zasiahol a akémukoľvek hroziacemu nebezpečenstvu by zabránil. H. A. F. vydal poškodenému pracovné úlohy a inštrukcie v príkrom rozpore so zásadami BOZP. Tieto výslovné inštrukcie a úlohy stanovené zo strany H. F. ako kompetentného pracovníka žalovaného a konanie poškodeného v súlade s týmito inštrukciami, boli dôvodom pracovného úrazu. Poukázali na bod 13. a 15. pracovnej zmluvy so závermi, že poškodený nebol dostatočne poučený o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Dňa 07.01.2015 sa podľa Záznamovej knihy mal poškodený zúčastniť na „výchovnej a vzdelávacej činnosti zamestnancov a vedúcich zamestnancov" o BOZP. Predmetná hromadná výchovná činnosť trvala podľa Záznamovej knihy spolu 30 minút a obsahovala oboznámenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vydané zamestnávateľom; oboznámenie so zásadami bezpečnej práce; oboznámenie so zásadami ochrany zdravia pri práci; oboznámenie so zásadami bezpečného správania na pracovisku; oboznámenie s bezpečnými pracovnými postupmi podľa charakteru vykonávanej práce; oboznamovanie s vnútornými predpismi a pravidlami o BOZP vydanými zamestnávateľom; informovanie, prípadne zácvik zamestnanca na pracovisku zamestnávateľom; oboznámenie so zákazom vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti v tomto priestore, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť život alebo zdravie zamestnanca; oboznámenie sa s vyskytujúcimi a predvídateľnými nebezpečenstvami; oboznámenie s účinkami vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami na zdravie a ochranou pred nimi; oboznámenie sa s ostatnými predpismi na zaistenie BOZP; oboznámenie sa so zásadami bezpečnej práce; oboznámenie sa so zásadami ochrany zdravia pri práci; oboznámenie sa so zásadami

bezpečného správania na pracovisku a bezpečnými pracovnými postupmi; oboznámenie sa s vlastným zoznamom prác a pracovísk zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy; oboznámenie sa s vlastným zoznamom prác a pracovísk, zakázaných mladistvým zamestnancom; oboznámenie sa s inými predpismi. Každý z týchto oblastí sa teda zamestnávateľ venoval priemerne 1,76 minúty. Zamestnanci žalovaného neboli riadne poučení a pri svojom konaní a pracovných postupoch sa museli plne spoliehať na inštrukcie svojich nadriadených pracovníkov. Na školení trvajúcom 90 minút mali byť zamestnanci poučení o obsahu 30 rôznych postupov a právnych predpisov. Na každý právny predpis, resp. postup boli vyhradené tri minúty. Je celkom zrejmé, že zamestnanci žalovaného reálne vôbec neboli poučení o BOZP a táto hromadná výchovná činnosť mala charakter formality. Oboznámenie sa vykonáva najmenej raz za dva roky, ak právne predpisy a ostatné predpisy na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neustanovujú kratší čas". Poškodený bol oboznámený iba so zásadami dodržiavania BOZP (aj to iba formálne) na jeho pracovisku a pri vykonávaní jeho práce. Keď ho neskôr jeho zodpovedný nadriadený H. A. F. previedol na inú prácu a na iné pracovisko, poškodeného nepoučil o zásadách dodržiavania BOZP pri tejto novej práci a na tomto novom pracovisku. Poškodený nemohol vedieť o skutočnosti, že pri práci, na ktorú bol prevedený, môže prísť k výbuchu. Nebol poučený o vlastnostiach hydraulického oleja PARAMO HV 46 a o tom, že môže prísť k výbuchu. Zamestnávateľ nesie plnú zodpovednosť za jeho pracovný úraz. Žalovaný má vypracovaný interný dokument „Nakladanie s olejmi a nebezpečnými odpadmi v objekte DM 5", a „Prevádzkový poriadok pre sklad olejov". V zmysle bodu 2 „Prevádzkového poriadku pre sklad olejov" sa v sklade olejov nachádzajú: Mazacie oleje, Rezné oleje, Konzervačné oleje, Emulzné oleje, Honovacie oleje, Hydraulické oleje, Prevodové a motorové oleje, Chladiace oleje a zmesi, Mazacie tuky. V bode 4.4 "Prevádzkového poriadku pre sklad olejov" sú uvedené konkrétne osoby, ktoré sú "zodpovedné za poriadok v sklade olejov, kontrolu dodržiavania bezpečnej manipulácie so všetkými druhmi olejov a dodržiavanie zásad skladovania v zmysle tohto prevádzkového poriadku..." S prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov bol oboznámený aj H. A. F.. V bode A 1 dokumentu „Nakladanie s olejmi a nebezpečnými odpadmi v objekte DM 5" je uvedené, že „sklad olejov je uzavretý a uzamykateľný". Napriek tomu bol dňa 30.09.2016 poškodenému zo skladu olejov vydaný sud, ktorý mal byť prázdny. V bode A 3.3. dokumentu „Nakladanie s olejmi a nebezpečnými odpadmi v objekte DM 5" je uvedené, že „pri skladovaní a manipulácii s olejmi je potrebné dodržiavať pokyny pre manipuláciu s prázdnyimi obalmi, kontaminované obaly odovzdať do skladu nebezpečného odpadu." Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že sud, ktorý bol poškodenému dňa 30.09.2016 vydaný v sklade olejov, v ňom vôbec nemal byť. V sklade mali a mohli byť iba sudy prázdne. Poškodený dôvodne predpokladal, že sud, ktorý mu bol vydaný v sklade olejov, je prázdny a čistý. Poškodený nemohol vedieť, že predmetný sud by mohol vybuchnúť. V bode B dokumentu „Nakladanie s olejmi a nebezpečnými odpadmi v objekte DM 5" je uvedené, že „Je zakázané vydávať prázdne obaly pracovníkom do priestorov výrobných prevádzok. Tie môžu byť iba v sklade olejov alebo v sklade nebezpečného odpadu", a „Je zakázané vydávať zo skladu olejov prázdne obaly na použitie vo výrobe". H. A. F. ako kompetentný pracovník žalovaného a priamy nadriadený poškodeného bol výslovne oboznámený so zásadami BOZP, ako aj s Prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov, a s dokumentom „Nakladanie s olejmi a nebezpečnými odpadmi v objekte DM". H. A. F. musel vedieť, že prázdny obal nesmie poškodenému vydať, resp. vydať mu inštrukciu na prevzatie prázdneho sudu zo skladu olejov. Napriek tomu to však dňa 30.09.2016 H. A. F. urobil. Výslovne nariadil poškodenému, aby zo skladu olejov prevzal prázdny obal a preniesol ho do výrobných prevádzok. Predmetný sud bol kontaminovaný horľavou a výbušnou látkou a pri manipulácii poškodeným tento sud vybuchol. Prevzatie sudu poškodeným zo skladu olejov pritom vôbec nebolo zaevidované v denníku Skladu olejov.

2. Dňa 30.09.2016 sa stal poškodenému pracovný úraz. Došlo k výbuchu sudu, ktorý mu bol v rozpore s vnútornými predpismi žalovaného vydaný zo skladu olejov. Poškodenému bol kompetentným pracovníkom žalovaného vydaný sud kontaminovaný výbušnou látkou. Sud mal byť umiestnený v sklade nebezpečných látok. Poškodený utrpel devastáčne stratové poranenie čela s poškodením mozgového tkaniva, zlomeninu lebkovej klenby, viaceré zlomeniny lebky

a tvárových kostí, opuch mozgu. Žalobcovia priložili fotografiu vnútrajška predmetného sudu, z ktorej je zrejmé, že sud nebol prázdny, ale nachádzala sa v ňom vysoko horľavá a výbušná látka, fotografiu zo dňa a miesta explózie, z ktorej je zrejmé, že vedľa stola je vyliate veľké množstvo horľavej a výbušnej látky, ktorá bola hasená hasiacim prístrojom. Ako vyplýva z bodu 14. oznámenia poistnej udalosti zo dňa 05.10.2016 podpísaného H. I. D., vtedajším generálnym riaditeľom žalovaného, v čase pracovného úrazu, teda dňa 30.09.2016, nebol poškodený pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok. Z bodu 12. vyplýva, že „podľa pokynu majstra H. A. F. poškodený vykonával práce pri čistení strojového zariadenia (vyčerpanie znečistenej emulzie a brúsneho kalu) - rovinná brúska, pracovisko v 2. poli. Podľa doteraz známych a zistených okolností, zranený si na pracovisku v 2. poli na mieste, kde vykonávali čistenie stroja (odčerpanie kalu) pripravoval prázdnu zbernú nádobu - sud (z hydraulického oleja PARAMO HV 46 - horľavá látka, sud bol označený, KBÚ dostupná, zamestnanec poučený), ktorý mu na pokyn majstra H. A. F. vydal skladník B. A. zo skladu oleja, do ktorého chcel naložiť kal z opravovaného stroja (rovinná brúska) a následne ho previezť do skladu nebezpečných odpadov. Vzhľadom k tomu, že sa mu nepodarilo otvoriť vrchnák na sude, pokúsil sa sud otvoriť ručným náradím /kladivo, sekáčik/ (na pracovisku v 2. poli pri rovinnnej brúske). Aj po tomto neúspešnom pokuse sud prekotúľal na zámočnicke pracovisko v 5. poli, kde si svojvoľne zobral zo skrinky zamestnancov zámočnickeho pracoviska ručnú elektrickú karbobrúsku..." Zodpovedný majster H. A. F. vo svojej výpovedi zo dňa 03.10.2016 uviedol: „Nakoľko poškodený F. B. a F. B. ukončili prácu na svojich strojoch, bola im pridelená náhradná práca - vyčistenie zariadenia „rovinná brúska“ od znečistenej chladiacej emulzie a brúsneho kalu. Dostali odo mňa pokyn, aby si išli do skladu olejov vyzdvihnúť prázdny sud, do ktorého mali naložiť emulziu a kal..." „Na záver chcem zdôrazniť, že ja som nedal žiadny pokyn na otváranie suda a na túto činnosť a ani som si nevšimol, že daný sud sa na tomto pracovisku nachádza." Svedok I. A. vo svojej výpovedi zo dňa 03.10.2016 vyvrátil tvrdenie zodpovedného majstra H. A. F., že „ani nevedel, že daný sud sa na tomto pracovisku nachádza". Svedok I. A. výslovne uviedol, že „v dobe, keď vymieňal kotúč (na karbobrúske) prišiel majster a povedal poškodenému, aby všetko nechal tak a prideliť mu inú prácu na inom pracovisku." Svedok B. A. ako skladník zodpovedný za sklad olejov vo svojej výpovedi zo dňa 3.10.2016 výslovne uviedol: „Následne som im ukázal, ktoré prázdne sudy z oleja si majú zobrať. Tie si následne so sebou zobrali. Sudy boli prázdne, bez oleja, boli uzatvorené závitom a zátkou." Inšpektorát práce Trenčín v článku E svojho protokolu opísal na základe svojich zistení dej úrazu nasledovne: „Dňa 29.09.2016 nastúpili zamestnanci F. B. a F. B. (ďalej poškodený) na pracovnú zmenu. Podľa pokynu majstra H. F. si zo skladu olejov zobrali 2 prázdne sudy a použitú hydraulickú chladiacu emulziu a brúsny kal odstraňovali z rovinnnej brúsky 3 PV 80 A inv. č. 4994 ("žralok") tak, že materiál umiestňovali do týchto sudov (...). Dňa 30.09.2016 o 06,00 h F. B. prišiel na pracovisko a dokončoval čistenie vane rovinnnej brúsky v poli č. 2. Krátko na to prišiel na pracovisko aj poškodený, ktorý po chvíli odišiel na zámočnicke pracovisko v poli č. 5, kde prikotúľal prázdny sud. Keďže tento sud bol uzavretý horným vekom a pre nakladanie kalu lopatou potreboval odstrániť hornú časť predmetného suda, poškodený požiadal prítomného zamestnanca I. A. o zapožičanie ručnej elektrickej brúsky. Pred prácou s brúskou prišiel na toto pracovisko majster H. F., ktorý poškodenému dal ešte pokyn, aby všetko nechal tak a išiel prerezať závit na inom pracovisku v hale (...)"

3. Inšpektorát práce Trenčín v článku F, bod 05. svojho protokolu uviedol, že „H. F. absolvoval dňa 27.01.2016 školenie o ochrane pred požiarmi. Súčasťou osnovy školenia boli aj Pokyny na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru zváraním, brúsením, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania kovov. V zmysle týchto pokynov môžu byť uvedené práce vykonávané na základe písomného povolenia vydaného zamestnávateľom." Inšpektorát práce Trenčín v článku F, bod 10. svojho protokolu uviedol svoje zistenie, že „V Prevádzkovom poriadku pre sklad olejov platnom v čase vzniku udalosti, ako aj podľa podania informácie skladníkom J. A., zamestnávateľ neurčil žiadne opatrenia v súvislosti s výdajom prázdnych obalov (sudov) a s ich následnou manipuláciou, teda nevytlúčil pohyb a ďalšiu manipuláciu zamestnancov s prázdnyimi sudmi." Inšpektorát práce Trenčín sa nedostatočne oboznámil s predpismi žalovaného, a s ďalšími skutočnosťami. Ako je uvedené vyššie, výdaj prázdnych sudov výslovne upravoval v čase pracovného úrazu dokument „Nakladanie s olejmi a nebezpečnými odpadmi v objekte DM 5". Žalobcovia poukázali na nedostatočnú znalosť dostupných dokumentov inšpektorátom práce Trenčín, na základe ktorej dospel inšpektorát práce k nesprávnym skutkovým

záverom. Inšpektorát práce Trenčín v článku F, bod 15. správne konštatoval, že prázdny, nevyčistený obal (sud) z oleja PARAMO HV 46 je považovaný za nebezpečný odpad a umiestnený môže byť podľa vnútorných predpisov zamestnávateľa len na určenej ploche v sklade olejov a v sklade nebezpečných odpadov. Inšpektorát práce Trenčín za jediného vinníka označil iba poškodeného a došiel k absurdnému záveru, že zo strany zamestnávateľa neboli žiadne nedostatky zistené. Toto tvrdenie je, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, úplne absurdné. Žalobcovia predložili súdu prvej inštancie dve odpovede na žiadosť o podanie správy, ktoré poslal dňa 30.01.2017 a dňa 06.03.2017 Inšpektorát práce Trenčín Okresnému riaditeľstvu policajného zboru Trenčín.

V nich H. I. K., vedúci oddelenia BOZP Inšpektorátu práce Trenčín výslovne uviedol, že „Nevyhnutným úkonom pre ukončenie šetrenia predmetnej udalosti zo strany Inšpektorátu práce Trenčín v zmysle citovaného zákona je potrebné, aby sa poškodený do protokolu písomne vyjadril k príčinám vzniku predmetného úrazu a k zisteniam Inšpektorátu práce Trenčín ...“ Vyjadrenie poškodeného nebolo a nie je možné, vzhľadom na následky jeho zranení, získať. Žalobcovia poukázali na skutočnosť, že protokol Inšpektorátu práce Trenčín je po právnej stránke absolútne neplatný, nakoľko vyšetrowanie neobsahovalo vyjadrenie poškodeného. Šetrenie, podľa vyjadrenia Inšpektorátu práce Trenčín nie je možné ukončiť.

4. Na základe pracovnej zmluvy zo dňa 26.08.2013 poškodený vykonával pre žalovaného prácu na pozícii "horizontár". Napriek tomu, že pracovná zmluva neobsahovala bližší popis pracovných činností, u žalovaného, ako aj vo výrobnej sfére vo všeobecnosti je bežné, že zamestnanci zaradení na pracovnej pozícii "horizontár" vykonávajú aj pracovné úkony spojené s čistením strojov, na ktorých pracujú. U výrobných robotníkov sa vykonáva vstupné školenie a inštruktáž na pracovisku, kde je zamestnanec okrem iného oboznámený s obsluhou stroja, na ktorom bude pracovať, súčasťou ktorého je aj odporúčany postup čistenia a údržby. V súvislosti s "náhradnou prácou", resp. pracovnou úlohou, ktorú H. A. F. zadal poškodenému je potrebné zdôrazniť, že táto nebola v ničom odlišná ako práca bežne vykonávaná poškodeným; jediný rozdiel spočíval v tom, že poškodený tieto pracovné úkony (čistenie) bežne vykonával na "svojom" stroji. K vzniku pracovného úrazu nedošlo pri práci na (akomkoľvek) stroji, ani pri jeho čistení, ale pri rezaní plechového suda elektrickou brúskou. Náhradná práca, ktorú H. A. F. zadal poškodenému, spadala pod dohodnutý druh práce. Poškodený voči tejto pracovnej úlohe nenamietal a začal ju plniť. Nemožno súhlasiť

s tvrdením, že zadaním uvedenej pracovnej úlohy zo strany H. A. F. a/alebo jej plnením zo strany poškodeného došlo k akejsi zmene druhu práce, k preradeniu na inú prácu a/alebo pracovisko. Ako vyplýva zo svedeckých výpovedí v rámci vyšetrowania príčin vzniku pracovného úrazu, poškodený nekonal v súlade s pokynmi H. A. F.. Svedok I. A. vypovedal, že z jeho pracoviska si (poškodený) zobral ručnú elektrickú brúsku, chcel si vymeniť brúsny kotúč, nakoľko mu to nešlo, pomohol mu ho vymeniť. V dobe, keď vymieňal kotúč, prišiel majster a povedal poškodenému, aby všetko nechal tak a prideliť mu inú prácu na inom pracovisku. Majster následne odišiel. Majstrovi povedal, že ide. Svedok medzitým vymeniť kotúč na brúske. Poškodený si ju následne zobral a svedok išiel odišiel robiť si svoju prácu. Videl, ako si poškodený zapol do zásuvky brúsku a počul, že povedal, citujem: "Dúfam, že ma to nezabije." Vtom zapol brúsku a následne došlo k výbuchu.

H. A. F. uviedol: "Prešiel som si ostatné pracoviská a cca o 7:00 hod. som išiel na výrobnú poradu. Cca 7:10 skončila výrobná porada, z ktorej vyplynula úloha očistiť závit na technickej kontrole v poli (pracovisku) pri striekacom boxe. Nakoľko uvedenú úlohu som zadal F. B., ktorý sa však nenachádzal na zariadení, kde mal vykonávať čistenie, išiel som ho hľadať. Našiel som ho na pracovisku - zámočnicke pracovisko v poli

č. 5. Pracovník sa nachádzal na tomto pracovisku opretý o pracovný stôl. Zadal som mu úlohu uvedenú z rozhodnutia výrobnej porady. Poškodený odpovedal: "Dobre majster." Následne som odišiel do kancelárie majstra. Asi 1 m od kancelárie som započul výbuch." Z uvedeného vyplýva, že k vzniku pracovného úrazu nedošlo z dôvodu, že poškodený sa riadil pokynmi

H. A. F., ale z dôvodu, že tieto pokyny svojvoľne neuposlúchol. Ak by sa totiž riadil pokynmi H. A. F., po jeho výzve, aby "všetko nechal tak" a odišiel plniť inú pracovnú úlohu, ktorá mu bola pridelená, by k pracovnému úrazu nedošlo. Poškodený však tento pokyn ignoroval a naďalej pokračoval vo výkone činnosti, na ktorú mu nikto pokyn nedal - v rezaní vrchnej časti plechového suda, v ktorom sa nachádzali zvyšky horľavej látky, elektrickou brúskou. Poškodený si pritom musel byť vedomý toho, že takéto počínanie je nebezpečné a že si ním môže privodiť ujmu na zdraví, bez primeraných dôvodov sa však spoliehal na to, že sa tak nestane. Uvedený záver zodpovedá aj zisteniam Inšpektorátu práce Trenčín, ktorý v protokole uviedol, že "poškodený sa sám rozhodol o spôsobe odstránenia hornej časti predmetného suda, pričom tento spôsob bol v rozpore s predpismi o bezpečnosti

a ochrane zdravia pri práci. Nedbal na vlastnú bezpečnosť a týmto protiprávnym konaním utrpel závažný pracovný úraz." V zmysle pokynu na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov zváraním, brúsením, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania kovov, citované práce mohli byť vykonávané len na základe písomného povolenia vydaného zamestnávateľom. A. F. ani iný vedúci zamestnanec žalovaného takýto pokyn, resp. povolenie poškodenému nevydal. S predmetným pokynom bol poškodený riadne a preukázateľne oboznámený dňa 27.01.2016 v rámci školenia o ochrane pred požiarmi.

5. Súd prvej inštancie mal preukázané, že F. B. bol zamestnancom žalovaného na základe písomnej pracovnej zmluvy uzatvorenej dňa 26.08.2013 na dobu neurčitú s určeným dňom nástupu do práce 02.09.2013, miestom výkonu práce: ZTS - ŠPECIÁL, a. s. Dubnica nad Váhom. V zmysle pracovnej zmluvy mal dojednaný druh práce vo funkcii - profesii horizontár. V bode 15 pracovnej zmluvy je uvedené: „Zamestnanec je povinný vykonávať dohodnutú prácu v zmysle tejto pracovnej zmluvy osobne v určenom čase, riadiť sa pri tom pokynmi svojich vedúcich zamestnancov na príslušnom stupni riadenia, Pracovným poriadkom spoločnosti, predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ďalšími všeobecne záväznými predpismi, ktoré sa vzťahujú na prácu ním vykonávanú. Zamestnanec je povinný dodržiavať pracovnú disciplínu." U zamestnávateľa pôsobí odborová organizácia a sú vymenovaní zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť. Bezpečnostno-technickú službu a pracovnú zdravotnú službu pre zamestnávateľa zabezpečuje spoločnosť L., B., M.. Žalovaný mal v čase vzniku pracovného úrazu vypracovaný Prevádzkový poriadok pre sklad olejov pod evidenčným číslom ZTS/Š/VTR/1044/2004 - III zo dňa 28.01.2016. Novelizácia platná od 01.02.2016. Činnosť v sklade olejov sa mala riadiť podľa tohto prevádzkového poriadku. V bode 2 je uvedené, že "V sklade olejov sa skladujú: Mazacie oleje, Rezné oleje, Konzervačné oleje, Emulzné oleje, Honovacie oleje, Hydraulické oleje, Prevodové a motorové oleje, Chladiace oleje a zmesi, Mazacie tuky. Oleje sa skladujú v 200 litrových sudoch" V 4. časti označenej ako Prevádzková časť poriadku, v bode 4.1 (Evidencia olejov) je ustanovené, že "O prijíme a spotrebe /výdaji/ sa musí viesť presná evidencia. Za jej vedenie zodpovedajú určení pracovníci." V bode 4.3 (Skladovanie a manipulácia s olejmi) je uvedené: "Pri skladovaní a manipuláciou s olejmi je nutné dodržiavať nasledujúce pokyny:... v poslednom bode: dodržiavať pokyny na manipuláciu s prázdnyimi obalmi, kontaminované obaly odovzdať do Skladu nebezpečného odpadu 1. - 3. tunel." V bode 4.4 (Zodpovednosť) je uvedené: "Za poriadok v sklade olejov, kontrolu dodržiavania bezpečnej manipulácie so všetkými druhmi olejov a dodržiavanie zásad skladovania v zmysle tohto prevádzkového poriadku tak, aby nedošlo k poškodeniu jednotlivých zložiek životného prostredia sú zodpovední J. A. a B. A.." S prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov bol aj H. A. F., a taktiež A. a A., ktorí prevzali kópie predmetného dokumentu dňa 2.2.2016. Žalovaný mal v čase vzniku pracovného úrazu vypracovaný Prevádzkový poriadok pre sklad nebezpečného odpadu pod evidenčným číslom ŽP/03/2006 - IV zo dňa 27.01.2016. Novelizácia platná od 01.02.2016. V poriadku je o.i. uvedené, že sklady nebezpečného odpadu I a II sú uzamykateľné. Dňa 29.09.2016 nastúpili zamestnanci F. B. a F. B. na pracovnú zmenu. Nakoľko ukončili prácu na svojich strojoch, bola im nadriadeným majstrom H. F. pridelená náhradná práca - vyčistenie zariadenia „Rovinná brúska" od znečistenej chladiacej emulzie a brúsneho kalu. Dostali od H. F. pokyn, aby si išli do skladu olejov vyzdvihnúť prázdny sud, do ktorého mali naložiť emulziu a kal. Podľa pokynu majstra H. F. si zo skladu olejov zobrali dva prázdne sudy a neskôr ešte dva prázdne sudy na odstraňovaný hydrol (chladiacu emulziu), nakoľko predchádzajúce dva už naplnili. Sudy im zo skladu boli vydané skladníkmi a použitú hydraulickú chladiacu emulziu a brúsny kal odstraňovali z rovinatej brúsky 3 PV 80 A inv. č. 4994 ("žralok") tak, že materiál umiestňovali do týchto sudov. Prácu vykonávali tak, že čerpadlom postupne prečerpávali riedku zložku emulzie cez lievik do hornej časti sudov cez otvorený otvor. V spodnej časti vane stroja ešte ostal hustý brúsny kal, ktorý nebolo možné odstrániť čerpadlom. Hustú zložku - kal začali dávať lopatou do ďalšieho suda, ktorý nemal vrchnú časť. F. B. sa medzitým venoval dokončovaniu čistenia vane stroja. Sud s týmto kalom bol netesný, lebo z jeho spodnej časti vytekala emulzia. Vtedy bol naplnený asi do 1/4 obsahu. Na základe tohto zistenia činnosť ukončili s tým, že v odstraňovaní kalu budú pokračovať nasledujúci deň. Dňa 30.09.2016 o 06.00 hod. F. B. prišiel na pracovisko a dokončoval čistenie vane rovinatej brúsky v poli č. 2. Krátko na to prišiel na pracovisko aj F. B., ktorý po chvíli odišiel na zámočnicke pracovisko v poli č. 5, kde prikotúlal prázdny sud. Keďže tento sud bol uzavretý horným vekom a pre nakladanie kalu lopatou potreboval odstrániť hornú časť predmetného suda, F. B. požiadal prítomného zamestnanca I. A. o zapožičanie ručnej elektrickej brúsky. Pred prácou s brúskou prišiel na toto pracovisko majster H. F., ktorý F. B. mal dať ešte pokyn, aby všetko nechal tak a išiel prerezať závit

na inom pracovisku v hale. Hneď na to majster odišiel. Následne po jeho odchode, o 7:20 h F. B. uviedol brúsku do chodu a išiel odrezávať vrchnú časť suda. Vo chvíli keď urobil prvý prierez došlo ku vzplanutiu a explozívne zahoreniu zvyškov látky nachádzajúcej sa na vnútornom povrchu uzatvoreného suda. V dôsledku explózie brúska F. B. zasiahla do čelovej časti hlavy. I. A., ktorý bol v jeho blízkosti, zabezpečoval prvú pomoc a ďalší pracovníci, ktorí boli

v blízkosti, uhasili požiar, ktorý vznikol pri horení suda. Udalosť bola ihneď oznámená majstrovi H. F., ktorý sa nachádzal v zadnej časti haly. Privolaní zdravotníci poskytli F. B. prvú pomoc a previezli ho do nemocnice. A. N. v doklade - klasifikácia úrazu poškodeného zo dňa 05.10.2016 určila poškodenie zdravia nasledovne: devastačné stratové poranenie čela s poškodením mozgového tkaniva, zlomenina lebkovkej klenby, viaceré zlomeniny lebky a tvárových kostí a opuch mozgu. Ako vyplýva

z bodu 14. Oznámenia poisťnej udalosti zo dňa 05.10.2016, vlastnoručne podpísaného

H. I. D., vtedajším generálnym riaditeľom žalovaného, v čase pracovného úrazu, teda dňa 30.09.2016, nebol poškodený pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok. Poškodený bol podľa lekárskeho posudku zo dňa 14.10.2014 na vykonávanú prácu obrábač kovov zdravotne spôsobilý. Poškodený absolvoval dňa 07.01.2015 a 16.01.2015 u zamestnávateľa oboznámenie s predpismi na zaistenie BOZP. Dňa 03.09.2013 absolvoval aj ďalšie oboznamovanie s predpismi na obsluhu: ručného elektrického

a vzduchového náradia, horizontky a centrá, fréza a krídlová vŕtačka. Súčasťou oboznamovania s predpismi na obsluhu ručného elektrického náradia, ktoré poškodený absolvoval dňa 03.09.2013 bol aj návod na obsluhu uhlovej brúsky METABO 125 Quick, v ktorom je okrem iného stanovené: "Nepoužívajte elektronáradie v blízkosti horľavých materiálov. Iskry môžu tieto materiály zapáliť." a "Kotúče chrániť pred olejmi a nárazmi." Poškodený absolvoval dňa 27.01.2016 školenie o ochrane pred požiarimi. Súčasťou osnovy školenia boli aj pokyny na zabezpečenie ochrany pred požiarimi pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru zváraním, brúsením, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania

kovov. V zmysle týchto pokynov môžu byť uvedené práce vykonávané na základe

pisomného povolenia vydaného zamestnávateľom. Priamym nadriadeným poškodeného je

H. A. F., majster, ktorý podľa popisu činnosti organizuje a riadi pracovisko veľkej výroby. H. A. F. absolvoval dňa 27.01.2016 školenie o ochrane pred požiarimi. Súčasťou osnovy školenia boli aj Pokyny na zabezpečenie ochrany pred požiarimi pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru zváraním, brúsením, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania kovov. V zmysle týchto pokynov môžu byť uvedené práce vykonávané na základe písomného povolenia vydaného zamestnávateľom. Podľa Bezpečnostného listu - PARAMO HV 46 tento hydraulický olej je klasifikovaný ako horľavina IV. triedy nebezpečnosti. Z fotodokumentácie z miesta udalosti zo dňa 30.09.2016 je zrejme, že označenie na odstraňovanom veku predmetného suda ako "Horľavá kvapalina

IV. triedy nebezpečnosti" je dostatočne výrazné a viditeľné. Podľa zmluvy

č. ZŤS-Š/GR/PP/ZML/0035/08 bezpečnostnotechnickú službu a pracovnú zdravotnú

službu pre zamestnávateľa zabezpečuje L., B., M.. Podľa zmluvy

č. ZŤS-Š/GR/ZML/0047/09 o ochrane pred požiarimi zabezpečuje pre zamestnávateľa technik požiarnej ochrany J. O., P. Q. XXX. V Prevádzkovom poriadku pre sklad olejov platnom v čase vzniku udalosti, ako aj podľa podania informácie skladníkom J. A., zamestnávateľ neurčil žiadne opatrenia v súvislosti s výdajom prázdnych obalov (sudov) a s ich následnou manipuláciou, teda nevytlučil pohyb a ďalšiu manipuláciu zamestnancov s prázdnyimi sudmi. Podľa zápisu v požiarnej knihe zo dňa 17.01.2016 bol v objekte DM 5 pri kontrole zistený požiarne nedostatok - v treťom poli sa nachádzali 3 ks

200 1 sudy s hydraulickým olejom, ktoré neboli umiestnené na manipulačnej ploche vybavenej záchytnou nádržou tak, ako to stanovoval prevádzkový poriadok pre sklad olejov platný v čase udalosti. V dokumente - analýza nebezpečenstiev a ohrození - identifikácia rizík (č. BS GR 03 - 2008) zamestnávateľ pri činnosti práca s ručným náradím, kde hrozí vznietenie horľavých látok, stanovil bezpečnostné opatrenie: náradie používať len pre účely, pre ktoré je určené. Pri činnosti s nebezpečnými a chemickými látkami, kde hrozí požiar a explózia, zamestnávateľ stanovil bezpečnostné opatrenie: dodržiavanie protipožiarnych zásad - vylúčenie iniciácie

a ďalšie. V prevádzkových priestoroch zamestnávateľa sa v čase výkonu inšpekcie práce nachádzalo značné množstvo sudov s odstránenou vrchnou časťou (veko).Tieto sudy boli používané na zachytávanie dažďovej vody z poškodenej strechy a na umiestňovanie odpadu

v sklade nebezpečných odpadov. Zloženie zvyškov látky nachádzajúcej sa v predmetnom nevyčistenom sude sa podľa záverov odborného vyjadrenia Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru zo dňa 07.11.2016 vzhľadom na okolnosti udalosti nedalo identifikovať. Podľa záverov odborného vyjadrenia Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru zo dňa 07.11.2016 "v danom

prípade pri rezaní plechového suda uhlovou brúskou došlo ku vzplanutiu a explozívnomu zahoreniu zvyškov výrobku nachádzajúcich sa na vnútornom povrchu hermeticky uzatvoreného rezaného plechového suda." Prázdny, nevyčistený obal (sud) z oleja PARAMO HV 46 je považovaný za nebezpečný odpad,

a umiestnený môže byť podľa vnútorných predpisov zamestnávateľa len na určenej ploche v sklade olejov alebo v sklade nebezpečných odpadov. Inšpektorát práce Trenčín v protokole, časť F., uviedol: "Nedostatky, ktoré neboli v príčinnej súvislosti s udalosťou a boli zistené zo strany zamestnávateľa, sú uvedené v protokole č. ITN-28-4-2.2/P-B22-17, zo dňa 02.08.2017." Žalovaný na predmetné zistenia Inšpektorátu práce Trenčín reagoval a prijal opatrenia, o ktorých informoval Inšpektorát práce Trenčín dňa 11.08.2017 správou o odstránení nedostatkov uložených v protokole č. ITN-28-4-2.2/P-B22-17. Nedostatky, ktoré boli podľa Inšpektorátu práce Trenčín v príčinnej súvislosti s udalosťou a boli zistené zo strany zamestnanca F. B., sú uvedené v protokole č. ITN-27-4-2.2/P-B22-17, zo dňa 02.08.2017. V protokole sa o.i. uvádza, že pri výkone inšpekcie práce boli zistené nedostatky

v príčinnej súvislosti s udalosťou zo strany poškodeného: 1. poškodený zamestnanec F. B. nedodrжал právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený, čo je porušením § 12 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Porušenie spočíva v tom, že poškodený absolvoval dňa 07.01.2015 a 16.01.2015 oboznámenie s predpismi na zaistenie BOZP a dňa 27.01.2016 absolvoval aj školenie o ochrane pred požiarom, teda mal informácie aj o činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru zváraním, brúsením, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania kovov. Tieto činnosti (rozbrusovanie kovového obalu so zvyškami horľavej látky) možno vykonávať len na základe písomného povolenia vydaného zamestnávateľom, ktoré v tomto prípade vydané nebolo. O možnom riziku vzniku ohrozenia svojho života a zdravia pri vykonávanej činnosti mal v zmysle hore uvedeného vedieť. Napriek tomu začal vykonávať pracovné úkony - odrezávanie vrchnej časti suda uhlovou brúskou, čo viedlo k explozívnomu zahoreniu zvyškov látky nachádzajúcich sa na vnútornom povrchu uzatvoreného rezaného plechového suda, pričom utrpel úraz hlavy spôsobený vymrštenou uhlovou brúskou. Poškodený zamestnanec F. B. nepoužíval pracovný prostriedok (elektrickú uhlovú brúsku) v súlade

s návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený, čo je porušením § 12 ods. 2 písm. c) ods. 1 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súčasťou oboznamovania s predpismi na obsluhu ručného elektrického náradia, ktoré poškodený absolvoval dňa 03.09.2013 bol aj návod na obsluhu uhlovej brúsky METABO 125 Quick,

v ktorom je okrem iného stanovené: "Nepoužívajte elektronáradie v blízkosti horľavých materiálov. Iskry môžu tieto materiály zapáliť." a "Kotúče chrániť pred olejmi a nárazmi." Porušenie spočíva v tom, že poškodený napriek tomu, že mal dostatok informácií o zakázaných úkonoch pri práci s uhlovou brúskou METABO 125 Quick, vykonával činnosť s vysokým stupňom ohrozenia života a zdravia, pričom utrpel závažný pracovný úraz. Inšpektorát práce Trenčín za zdroj úrazu uviedol štatistickú značka zdroja VI-58 ručné brúsiace nástroje, ktorá bola jednoznačne určená na základe ohliadky miesta úrazu a podaných informácií od priameho svedka udalosti I. A.. Postihnutý utrpel úraz spôsobený vymrštenou uhlovou brúskou METABO 125 Quick. Inšpektorát práce Trenčín za príčinu úrazu v protokole uviedol: stanovenie štatistickej značky príčiny pracovného úrazu - používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce proti zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore, ktoré bolo určené na základe podania informácie fyzickými osobami, predložených materiálov, fotodokumentácie, odborného vyjadrenia Kriministického a expertízneho ústavu Policajného zboru a ohliadky miesta úrazu. Poškodený bol na vykonávanú prácu zdravotne spôsobilý. Absolvoval oboznámenie s predpismi na zaistenie BOZP a súčasťou oboznamovania

s predpismi na obsluhu ručného elektrického náradia bol aj návod na obsluhu uhlovej brúsky METABO 125 Quick, v ktorom je okrem iného stanovené: "nepoužívajte elektronáradie

v blízkosti horľavých materiálov. Iskry môžu tieto materiály zapáliť." a "kotúče chrániť pred olejmi a nárazmi." Poškodený mal informácie aj o činnostiach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru zváraním, brúsením, s tepelným delením a s ďalšími spôsobmi spracúvania kovov. Tieto činnosti (rozbrusovanie kovového obalu so zvyškami horľavej látky) možno vykonávať len na základe písomného povolenia vydaného zamestnávateľom, ktoré v tomto prípade vydané nebolo. O možnom riziku vzniku ohrozenia svojho života a zdravia pri vykonávanej činnosti mal v zmysle hore uvedeného vedieť. Napriek tomu začal vykonávať pracovné úkony, ktoré viedli k explozívnomu zahoreniu zvyškov látky

nachádzajúcich sa na vnútornom povrchu uzatvoreného rezaného plechového suda, pričom utrpel úraz hlavy spôsobený vymrštenou uhlovou brúskou. Z uvedeného vyplýva, že poškodený sa sám rozhodol o spôsobe odstránenia hornej časti predmetného suda, pričom tento spôsob bol v rozpore s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Nedbal na vlastnú bezpečnosť a týmto protiprávnym konaním utrpel závažný pracovný úraz. Nedostatky, ktoré podľa Inšpektorátu práce Trenčín neboli v príčinnej súvislosti s udalosťou a boli zistené zo strany zamestnávateľa, sú uvedené v protokole č. ITN-28-4-2.2/P-B22-17, zo dňa 02.08.2017. Inšpektorát práce Trenčín vykonal v čase od vzniku závažného pracovného úrazu dňa 29.09.2016 až do ukončenia inšpekcie, inšpekciu v kontrolovanom subjekte ZTS - ŠPECIÁL, a.s., (žalovaný), výkon kontroly bol zameraný na kontrolu dodržiavania predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v súvislosti so šetrením závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B., ktorý sa stal dňa 29.09.2016 v priestoroch zamestnávateľa, v dielni DM 5. Pri výkone inšpekcie práce boli zistené nedostatky: 1. zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti

a ochrany zdravia pri práci nezabezpečil, aby pracovné postupy a organizácia práce neohrozovala bezpečnosť a zdravie zamestnancov, čo je porušením § 6 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Porušenie spočíva v tom, že zamestnávateľ v súvislosti s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B. nekontroloval a nevyžadoval dodržiavanie prevádzkového poriadku pre sklad olejov platnom

v čase vzniku udalosti ako aj prevádzkového poriadku pre skladovanie nebezpečných odpadov. Podľa prevádzkového poriadku pre sklad olejov platného v čase vzniku udalosti - čl. 4.3 skladovanie a manipulácia s olejmi prázdne, kontaminované obaly mali byť odovzdávané do skladu nebezpečného odpadu. Zamestnávateľ umožnil prevzatie prázdneho suda a manipuláciu s ním v rozpore s prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov platným v čase vzniku udalosti. Zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neurčil bezpečný pracovný postup (odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov), čo je porušením § 6 ods. 1 písm. i) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Porušenie spočíva v tom, že zamestnávateľ v súvislosti s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B. neurčil bezpečný pracovný postup pre odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov, v ktorých sa nachádzali zvyšky horľavých látok. V prevádzkových priestoroch zamestnávateľa sa však v čase výkonu inšpekcie práce nachádzalo značné množstvo sudov s odstránenou vrchnou časťou (veko). Tieto sudy boli používané na zachytávanie dažďovej vody z poškodenej strechy a na umiestňovanie odpadu v Sklade nebezpečných odpadov. 3. Zamestnávateľ nekontroloval stav ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku, čo je porušením § 9 ods. 1) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Porušenie spočíva v tom, že vedúci zamestnanec zamestnávateľa

v súvislosti s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B. nekontroloval činnosť poškodeného krátko pred vznikom úrazu, napriek tomu, že sa v tom čase nachádzal na inom pracovisku (zámočnícke pracovisko v poli č. 5) a nevykonával určenú prácu - odstraňovať použitú hydraulickú chladiacu emulziu a brúsny kal z rovinatej brúsky 3 PV 80 A inv. č. 4994 ("žralok") v poli č. 2. Inšpektor v protokole nariadil zamestnávateľovi odstrániť nedostatky uvedené: 1. v bodoch č. 1 a č. 3 - od prevzatia tohto protokolu a príslušné ustanovenie právneho predpisu dodržiavať trvale, 2. v bode č. 2 - do 15 dní od prevzatia protokolu a dodržiavať trvale. Inšpektor ďalej uložil zamestnávateľovi povinnosť: 1. prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin. V Správe o odstránení nedostatkov žalovaného uložených v protokole č. ITN-28-4-2.2/P-B22-17 z IP Trenčín zo dňa 11.08.2017 žalovaný uviedol: nedostatok č. 1 - po udalosti sa postupuje v zmysle Prevádzkového poriadku pre sklad olejov a prevádzkového poriadku pre sklad nebezpečného odpadu. Bola spracovaná smernica BS GR 01-2016 - nakladanie s olejmi a nebezpečným odpadom v objekte DM5. V nej je uvedené, že je zakázané vydávať prázdne obaly do priestorov výroby. V prípade potreby prečerpávajú prevádzkových kvapalín (chladiace kvapaliny, oleje, brúsny kal...), tieto sa prečerpávajú do označených originálnych obalov určených na skladovanie nebezpečných odpadov a tie sú odovzdávané do skladu nebezpečných odpadov. Je zakázané vydávať zo skladu olejov prázdne obaly na použitie vo výrobe, tie sa odovzdávajú do skladu nebezpečných odpadov. V smernici je určená zodpovednosť konkrétnych pracovníkov za dodržiavanie prijatých opatrení. S obsahom smernice a spôsobom nakladania s prázdnyimi obalmi boli všetci zamestnanci preukázateľne oboznámení (viď prílohy). Nedostatok č. 2 - bol odstránený viď popis nedostatku č. 1, tzn. po udalosti sa prázdne sudy z olejov nesmú používať na žiadne iné účely. Zakúpením originálnych obalov na skladovanie nebezpečných odpadov sa vylúčila možnosť používania

iných nádob. Nedostatok č. 3 - na základe výpovede svedka k PÚ - H. F. - majstra poškodeného vyplýva, že ako nadriadený zamestnanec ho aj

v čase tesne pred udalosťou kontroloval, pričom zistil, že poškodený sa nenachádzal na svojom pracovisku, ale ho našiel na inom pracovisku, kde nevykonával žiadnu prácu, len sa opieral

o pracovný stôl. Následne mu zadelil novú pracovnú úlohu. Vedúci pracovníci - majstri

a parťáci boli na výrobnnej porade opakovane upozornení na dôležitosť kontroly vykonávanej práce pridelených pracovníkov. Žalovaný dňa 24.10.2016 vypracoval interný dokument Smernica - BS GR 01 - 2016 "Nakladanie s olejmi a nebezpečným odpadom v objekte DM5", tento bol schválený a podpísaný vtedajším generálnym riaditeľom žalovaného dňa 31.10.2016. V bode A.1 dokumentu je uvedené, že „sklad olejov je uzavretý a uzamykateľný“. V bode A 3.3. dokumentu (Skladovanie a manipulácia s olejmi) je uvedené, že „Pri skladovaní

a manipulácii s olejmi je potrebné dodržiavať pokyny pre manipuláciu s prázdnyimi obalmi, kontaminované obaly odovzdať do skladu nebezpečného odpadu“. V bode B dokumentu (Manipulácia s olejmi a kalmi) je o.i. uvedené: "V prípade vyčerpania olejov z originálnych obalov v sklade olejov, tieto budú umiestnené v sklade olejov na vyhradenom mieste, ktoré je označené tabuľkou "Prázdne obaly". Keď kapacita vyhradeného miesta bude naplnená, budú obaly zodpovedným pracovníkom zo skladu olejov odovzdané do skladu nebezpečného odpadu. O uvedenom bude vykonaný zápis do knihy "Evidencia pohybu prázdnych obalov zo skladu olejov do skladu nebezpečného odpadu". Je zakázané vydávať prázdne obaly pracovníkom do priestorov výrobnjej prevádzky. Tie môžu byť iba v sklade olejov alebo

v sklade nebezpečného odpadu. V prípade vyčerpania prevádzkových kvapalín zo strojov, tieto prečerpávajú zamestnanci Odboru výroby do označených obalov (originálne obaly/nádoby určené na skladovanie nebezpečného odpadu). Olej a chladiace kvapaliny sa prečerpávajú pomocou určeného čerpadla. Obal musí byť pred skončením pracovnej zmeny odovzdaný do Skladu nebezpečného odpadu, a to aj v prípade, že je naplnený iba čiastočne. O uvedenom bude vykonaný zápis do knihy "Evidencia prijatých obalov do Skladu nebezpečného odpadu". Za odovzdanie zodpovedá majster príslušného strediska, ktorý skontroluje, či bol obal odovzdaný z jeho strediska do skladu nebezpečného odpadu. V prípade brúsnych kalov budú tieto napĺňané do označených obalov (originálne obaly/nádoby určené na skladovanie nebezpečného odpadu). Brúsny kal sa nakladá pomocou lopatky zo zásobníka na brúsny kal, ktorý je súčasťou stroja. Obaly na brúsny kal dodá firma, ktorá zabezpečuje likvidáciu nebezpečného odpadu. Do týchto obalov sa bude brúsny kal prekladať z označených obalov na brúsny kal. Je zakázané používať na prečerpávané oleje, chladiace kvapaliny a brúsne kaly také obaly, ktoré nie sú označené. Je zakázané vydávať zo skladu olejov prázdne obaly na použitie vo výrobe.

6. Súd prvej inštancie vo vzťahu k výroku I. uviedol, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že úraz s následkom smrti, ktorý utrpel poškodený F. B., bol pracovným úrazom. Ide o pracovný úraz podľa § 195 ods. 2 Zákonníka práce, nakoľko poškodený utrpel úraz pri plnení pracovných úloh daných zamestnávateľom. Vo vzťahu k výroku II. uviedol, že žalovaný sa zo zodpovednosti zo vzniku pracovného úrazu snažil vyviniť s poukazom na § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce, t. j. úplné zbavenie sa zodpovednosti (úplná liberácia), nakoľko tvrdil, že jedinou príčinou vzniku pracovného úrazu bolo nesprávne použitie uhlovej brúsky, keď sa poškodený touto pokúsil otvoriť zavretý sud, čím zapríčinil výbuch, pretože iskry z uhlovej brúsky vznietili horľavinu, ktorej zvyšky sa v sude nachádzali. Žalovaný svoju zákonom danú objektívnu zodpovednosť za pracovný úraz odmietol. Súd prvej inštancie zhodne s argumentáciou žalobcov s tvrdeniami žalovaného nesúhlasil a mal za to, že nebol naplnený žiadny liberačný dôvod v zmysle § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce, ktorého sa žalovaný dovoľával, ktorý striktné vyžaduje zavinené porušenie právnych alebo interných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo takýchto pokynov,

s ktorými mal byť poškodený F. B. riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali. V konaní ide o pracovnoprávny spor, kde bol poškodený ako zamestnanec slabšou stranou, ktorý sa od vzniku pracovného úrazu nemohol k okolnostiam vzniku pracovného úrazu vyjadriť, nakoľko mu to jeho zdravotný stav neumožňoval, a to ani počas konania pred Inšpektorátom práce, ani v súdnom konaní. Poškodený v priebehu konania zomrel, súd prvej inštancie preto nemal k dispozícii výpoveď poškodeného s tým, že všetci svedkovia, ktorí vypovedali, majú alebo mali pracovný vzťah

k žalovanému. Žalovanému sa v konaní nepodarilo preukázať existenciu zavinenia poškodeného podľa § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce, pričom vyšlo najavo, že žalovaný sám nedodrжал povinnosti vyplývajúce z jeho vlastných interných predpisov (prevádzkový poriadok pre sklad olejov), z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, čo je s poukazom

na § 195 ods. 6 Zákonníka práce základným predpokladom pre možnosť zbavenia sa objektívnej zodpovednosti za pracovný úraz zamestnanca.

7. Z výsluchu svedka H. F. súd prvej inštancie zistil, že k pracovnému úrazu došlo pri výkone náhradnej práce, ktorú poškodenému F. B. a jeho kolegovi F. B. zadal ich majster A. F.. Práca spočívala v čistení rovinatej brúsky "žraloka". Dostali od H. F. pokyn, aby si išli do skladu olejov vyzdvihnúť prázdny sud, do ktorého mali naložiť emulziu a kal. Podľa pokynu majstra H. F. si zo skladu olejov zobrali dva prázdne sudy a neskôr, nakoľko predchádzajúce dva naplnili, ešte dva prázdne sudy na odstraňovaný hydrol (chladiacu emulziu), ako uviedol na pojednávaní dňa 24.06.2024 skladník A.. Odpad, kal umiestňovali do sudov, ktoré im vydali zo skladu skladníci, ako bolo preukázané výpoveďami oboch skladníkov (A., A.) i spolupracovníka poškodeného pri plnení zadanej úlohy F. B.. Na túto náhradnú prácu nebol ani jeden zo zamestnancov školený, pričom sa nejednalo o výkon činnosti podobný náplni ich práce. Obaja zamestnanci (B., B.) čistili len vlastné stroje, pri ktorých vznikalo oveľa menej odpadu, ktorý zvykli umiestňovať do vedra. Nevenovali sa čisteniu cudzích strojov, kde vznikla potreba odvodu väčšieho množstva odpadu, ako i používaniu iných pracovných prostriedkov a postupov. Ako vypovedal F. B., čistenie žraloka robili prvýkrát. Ani jeden zo zamestnancov teda nemal s touto prácou skúsenosti a z dokazovania nevyplývalo, že by dostali od svojho majstra A. F. pokyny alebo usmernenia, ako túto prácu vykonávať, na čo si dávať pozor. Týkalo sa to najmä manipulácie so sudmi zo skladu, ktoré bežne obsahovali zvyšky rôznych olejov, o ktorých podľa dokazovania na pracovisku panovalo mylné presvedčenie, že nie sú horľavé, výbušné. Vyplývalo to nielen z výsluchu skladníka A., ktorý mal za to, že v sklade nie sú žiadne výbušné látky. Je potrebné uviesť, že ak by niekto z prítomných tušil, že sa v sklade nachádzajú aj sudy so zvyškami horľavej látky, vedel by, že na rozbrusovanie kovového obalu je potrebné písomné povolenie. O tomto vedel majster A. F., ktorý na túto tému absolvoval školenie dňa 27.01.2016. Na sude bol nápis PARAMO HV 46 s upozornením, že sa jedná o horľavinu, ktorému nikto nevenoval pozornosť, vrátane skladníka A., ktorý tento sud pravdepodobne vydal (výpoveď zo dňa 24.06.2024), či kolegu A., ktorý nebohému menil kotúč na brúsku a tiež tento sud videl a dokonca na výsluchu dňa 14.10.2024 uviedol, že nebohý mu možno povedal, čo sa chystá urobiť. Poškodený pri rozbrusovaní veka kovového suda uhlovou brúskou nemal vedomosť, že v sude sa môžu nachádzať horľavé látky. Nevedel to sám skladník A., ktorý následne pripustil, že niektoré výpary mohli byť horľavé, avšak zároveň uviedol, že vydával i znečistené sudy, kde sa oleje mohli opakovaným používaním premiešavať (výpoveď skladníka A. na pojednávaní konanom dňa 24.06.2024), a teda obsah sudov nemohol byť známy objektívne nikomu. Poškodený pri manipulácii (odstraňovaní veka suda uhlovou brúskou) s nevyčisteným sudom neporušil podľa názoru súdu prvej inštancie žiadne predpisy o BOZP, s ktorými by bol zo strany žalobcu oboznámený, nakoľko sa dôvodne domnieval, že mu bol vydaný prázdny sud, ktorý neobsahuje horľavé zvyšky. Majster A. F. vo výpovedi pred inšpektorátom práce na otázku, či sú sudy určené na opotrebovaný olej nejako určené odpovedal "neviem" (oboznámené na pojednávaní dňa 06.03.2023). Olej PARAMO HV 46, zvyšky ktorého sa pravdepodobne nachádzali v predmetnom sude, je podľa bezpečnostného listu horľavá kvapalina IV. stupňa nebezpečnosti a prázdny obal (sud) s jeho zvyškami sa považuje za nebezpečný odpad. V sude sa podľa výpovede skladníka A. mohli nachádzať aj zvyšky iných olejov, ktoré mohli zvýšiť horľavosť či spôsobiť vznietenie zvyškov. V prevádzkovom poriadku pre sklad olejov v bode 4.3 (Skladovanie a manipulácia s olejmi) je uvedené: "Pri skladovaní a manipuláciou s olejmi je nutné dodržiavať nasledujúce pokyny:... v poslednom bode: dodržiavať pokyny na manipuláciu s prázdnyimi obalmi, kontaminované obaly odovzdať do Skladu nebezpečného odpadu 1. - 3. tunel." V bode 4.4 (Zodpovednosť) je uvedené: "Za poriadok v sklade olejov, kontrolu dodržiavania bezpečnej manipulácie so všetkými druhmi olejov a dodržiavanie zásad skladovania v zmysle tohto prevádzkového poriadku tak, aby nedošlo k poškodeniu jednotlivých zložiek životného prostredia sú zodpovední J. A. a B. A.."

S prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov bol výslovne oboznámený aj H. A. F., a taktiež A. a A., ktorí prevzali kópie predmetného dokumentu dňa 02.02.2016. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný dostatočne nedbal na bezpečnosť

a ochranu zdravia pri práci spôsobom primeraným povahe práce a charakteru pracovných prostriedkov a pravdepodobne roky umožňoval voľnú dispozíciu takýmito sudmi, následkom čoho sa takéto sudy voľne vydávali zo skladu dokonca bez záznamu, voľne sa nachádzali na pracovisku, každý zamestnanec mal k nim prístup. Uvedené preukazuje najmä absencia akéhokoľvek záznamu o výdaji sudov poškodenému (pričom vydanie sudov poškodenému bolo preukázané výpoveďami skladníkov i spolupracovníka poškodeného F. B.), taktiež výsledky protokolu zo staršieho vyšetrovania inšpektorátu, podľa ktorého sa dňa 17.01.2016 na mieste, kde sa stal pracovný úraz, nachádzali voľné sudy s hydraulickými olejmi. Nebohý F. B. sa teda k sudu mohol dostať aj bez obmedzenia voľne na pracovisku, čo paradoxne

žalovaný aj tvrdí, keď uviedol, že nemá vedomosť, kde poškodený v priestoroch žalovaného predmetný sud našiel. Absurdne to kladie za vinu poškodenému, pričom však ide o hrubé porušenie bezpečnostných predpisov zo strany žalovaného, t. j. aby sa sudy s nebezpečným obsahom voľne nachádzali vo výrobných priestoroch žalovaného.

Z dokazovania (výsluchu skladníkov A. a A.) však jednoznačne vyplynulo, že poškodenému bol predmetný sud vydaný ako prázdny jedným zo skladníkov, presvedčeným o jeho nehorľavosti. Aj p. A. aj p. A. potvrdili, že predmetné sudy boli vydané p. B. a B. priamo zo skladu olejov. Súdu prvej inštancie sa nepodarilo zistiť, ktorý deň bol predmetný sud poškodenému zo skladu olejov vydaný, nakoľko si tieto dátumy skladníci, ani pán B. nepamätali, ale predovšetkým preto, že prevzatie sudu poškodeným zo skladu olejov nebolo zaevidované v denníku skladu olejov. Ide o nedostatok v evidencii

a v dodržiavaní bezpečnostných predpisov zo strany žalovaného. Vzhľadom na to, že pokyn na náhradnú prácu bol majstrom F. zadaný dňa 29.09.2016 a k úrazu došlo dňa 30.09.2016, k vydaniu suda tak mohlo dôjsť buď 29.09.2016 alebo 30.09.2016. Pritom

v prevádzkovom poriadku pre sklad olejov platnom v čase vzniku pracovného úrazu, v 4. časti označenej ako prevádzková časť poriadku, v bode 4.1 (Evidencia olejov) je ustanovené, že

"O príjme a spotrebe /výdaji/ sa musí viesť presná evidencia. Za jej vedenie zodpovedajú určení pracovníci." V bode 4.4 (Zodpovednosť) je uvedený: "Za poriadok v sklade olejov, kontrolu dodržiavania bezpečnej manipulácie so všetkými druhmi olejov a dodržiavanie zásad skladovania v zmysle tohto prevádzkového poriadku tak, aby nedošlo k poškodeniu jednotlivých zložiek životného prostredia sú zodpovední J. A. a B. A."

V konaní bolo preukázané, že žalovaný neskladoval a nenakladal s prázdny, nevyčistenými obalmi od horľavých kvapalín tak, ako stanovuje § 30 vyhlášky č. 96/2004. I podľa výpovede skladníka A. (oboznámené na pojednávaní konanom dňa 06.03.2003, výpoveď na pojednávaní dňa 24.06.2024) sa o sudoch nevedela žiadna evidencia a ani on sám nevedel, aké sudy vydáva. Žalovaný do mesiaca od vzniku pracovného úrazu poškodeného vydal smernicu - BS GR 01-2016 - nakladanie s olejmi a nebezpečným odpadom v objekte DM5. Argumentácia žalovaného, podľa ktorej vydanie tejto smernice s pracovným úrazom nesúvisí nie je dostačujúca, a to nielen s ohľadom na časovú súvislosť, ale i skutočnosť, že v novej smernici je uložený zákaz vydávať prázdne obaly do priestorov výroby a v prípade potreby prečerpávanie prevádzkových kvapalín tieto prečerpávať do označených originálnych obalov určených na skladovanie nebezpečných odpadov. Po vzniku pracovného úrazu teda žalovaný zakázal používať prázdne sudy od olejov. Uvedené však už nič nezmení na skutočnosti, že žalovaný roky predtým porušoval svoje vlastné predpisy (Prevádzkový poriadok pre sklad olejov), zásady BOZP a svoje povinnosti podľa § 5 a § 6 zákona o BOZP vo vzťahu k uskladňovaniu horľavých nevyčistených sudov a k náprave pristúpil až po tom, ako na túto nezodpovednosť doplatil životom mladý človek, jeho zamestnanec, potom, čo bol na nedostatky upozornený Inšpektorátom práce a musel tieto porušenia napraviť.

8. Súd prvej inštancie nezhliadol žiadne dôvody k zbaveniu sa zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz (liberácie), a to ani čiastočne (žalovaný čiastočné zbavenie zodpovednosti ani nežiadal, od začiatku konania trval na úplnom zbavení sa zodpovednosti za pracovný úraz podľa § 196 ods. 1 písm. a) ZP). Zistil porušenia na strane žalovaného, keď v konaní bolo preukázané, že žalovaný porušil svoje povinnosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nakoľko žalovaný v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nezabezpečil, aby pracovné postupy a organizácia práce neohrozila bezpečnosť a zdravie zamestnancov, čím porušil ust. § 6 ods. 1 písm. d) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti

a ochrane zdravia pri práci. Porušenie spočívalo v tom, že zamestnávateľ v súvislosti s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B. nekontroloval a nevyžadoval dodržiavanie prevádzkového poriadku pre sklad olejov platnom

v čase vzniku udalosti, ako aj prevádzkového poriadku pre skladovanie nebezpečných odpadov. Podľa prevádzkového poriadku pre sklad olejov platného v čase vzniku udalosti - čl. 4.3 Skladovanie a manipulácia s olejmi, prázdne a kontaminované obaly mali byť odovzdávané do Skladu nebezpečného odpadu. Zamestnávateľ umožnil prevzatie prázdneho suda (poškodenému vydal predmetný sud zodpovedný pracovník) a manipuláciu s ním v rozpore

s prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov platným v čase vzniku udalosti. Žalovaný ako zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neurčil bezpečný pracovný postup (odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov), čím porušil § 6 ods. 1

písm. i) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Porušenie spočívalo v tom, že zamestnávateľ v súvislosti s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B. neurčil bezpečný pracovný postup pre odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov, v ktorých sa nachádzali zvyšky horľavých látok. V prevádzkových priestoroch zamestnávateľa sa v čase výkonu inšpekcie práce nachádzalo značné množstvo sudov s odstránenou vrchnou časťou (veko). Tieto sudy boli používané na zachytávanie dažďovej vody z poškodenej strechy a na umiestňovanie odpadu v sklade nebezpečných odpadov. Žalovaný nekontroloval stav ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku, čo je porušením § 9 ods. 1 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Porušenie spočívalo v tom, že vedúci zamestnanec zamestnávateľa v súvislosti

s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu zamestnanca F. B. neskontroloval činnosť poškodeného krátko pred vznikom úrazu napriek tomu, že sa v tom čase nachádzal na inom pracovisku (zámočnicke pracovisko v poli č. 5) a nevykonával určenú prácu - odstraňovať použitú hydraulickú chladiacu emulziu a brúsny kal z rovinatej brúsky 3 PV 80 A inv. č. 4994 ("žralok") v poli č. 2. Súd prvej inštalácie poukázal, že k rovnakým porušeniam žalovaného došiel aj Inšpektorát práce Trenčín, ktorý v Protokole č. ITN-28-4-2.2/P-B22-17, zo dňa 02.08.2017 nariadil žalovanému vykonať v stanovenej lehote opatrenia na odstránenie nedostatkov. Na rozdiel od Inšpektorátu práce súd prvej inštalácie striktné posúdil tieto nedostatky zamestnávateľa ako tie, ktoré boli v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu. V konaní bolo preukázané, že k pracovnému úrazu došlo pri výkone náhradnej práce, ktorú poškodenému F. B. a jeho kolegovi F. B. zadal ich majster A. F.. Dostali od majstra pokyn, aby si išli do skladu olejov vyzdvihnúť prázdny sud, do ktorého mali naložiť emulziu a kal. Odpad, kal umiestňovali do sudov, ktoré im vydali zo skladu, ako bolo preukázané výpoveďami oboch skladníkov (A., A.)

i spolupracovníka poškodeného pri plnení zadanej úlohy F. B.. Na túto náhradnú prácu nebol ani jeden zo zamestnancov školený, nejednalo sa o výkon činnosti podobný náplni ich práce. Nevenovali sa čisteniu cudzích strojov, kde vznikla potreba odvodu väčšieho množstva odpadu, ani iným pracovným prostriedkom. Čistenie "žraloka" robili prvýkrát, ani jeden zo zamestnancov teda nemal s touto prácou skúsenosti a z dokazovania nevyplývalo, že by dostali od svojho majstra pokyny alebo usmernenia, ako túto prácu vykonávať, na čo si dávať pozor. Poškodený ani jeho kolega neboli po zaradení na inú náhradnú prácu, pri ktorej sa stal predmetný pracovný úraz, poučený o dodržiavaní zásad BOZP. Nakoľko poškodený aj

s kolegom B. si boli prevziať zo skladu olejov prázdne sudy, sudy im boli zodpovednými pracovníkmi vydané, poškodený nemal dôvod sa domnievať, že sud nie je prázdny, ale kontaminovaný. Poškodený dôvodne predpokladal, že sud, ktorý mu bol vydaný

v sklade olejov, je prázdny a nie je kontaminovaný akýmikoľvek látkami, nie je horľavý a nemohol predpokladať a vedieť, že predmetný sud by mohol pri jeho manipulácii s uhlovou brúskou vybuchnúť. Zamestnávateľ neurčil bezpečný pracovný postup pre odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov. Na základe vyššie uvedených skutočností považoval súd prvej inštalácie za jednoznačne preukázané porušenie povinností na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany žalovaného v súvislosti s pracovným úrazom. Podľa názoru súdu prvej inštalácie je žalovaný ako zamestnávateľ poškodeného povinný znášať zodpovednosť za následky za nedodržanie príslušných zákonných povinností, v dôsledku ktorých došlo k pracovnému úrazu zamestnanca.

9. Súd prvej inštalácie podporne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 11/1978: "Ak zamestnanec utrpel pracovný úraz pri práci so strojom, ktorý pre svoje nedostatky zo stránky bezpečnosti práce nemá byť vôbec v prevádzke, nastalo na strane zamestnávateľa porušenie základných predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

V takom prípade by bolo v rozpore s výchovným poslaním ustanovenia § 196 ods. 2 písm. a) ZP, ak by sa zamestnávateľ mohol, hoci len čiastočne, zbaviť zodpovednosti za pracovný úraz.

" Obdobne v tomto konaní utrpel poškodený pracovný úraz pri práci - manipulácii s pracovným prostriedkom - sudom, ktorý mu bol vydaný na zadanú prácu zamestnávateľom, a ktorý pre svoje nedostatky zo stránky bezpečnosti práce mu nemal byť zo skladu sudov vôbec vydaný, nemal byť v prevádzke, nemal sa v sklade sudov ani nachádzať. Olej PARAMO HV 46, zvyšky ktorého sa pravdepodobne nachádzali v predmetnom sude, je podľa bezpečnostného listu horľavá kvapalina IV. stupňa nebezpečnosti a prázdny obal (sud) s jeho zvyškami sa považuje za nebezpečný odpad, a preto mal byť žalovaným ako nebezpečný odpad uskladnený v sklade nebezpečného odpadu. Preto nastalo na strane zamestnávateľa porušenie základných predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

10. Vo vzťahu k žalovaným vznesenej námietke právomoci súdu konať a rozhodovať spor s tým, že právomoc skúmať príčiny vzniku pracovného úrazu je v zmysle zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce zverená Inšpektorátu práce, súd prvej inštancie uviedol, že vecná legitímácia súdu rozhodovať o tom, kto zodpovedá za pracovný úraz a o miere zavinenia, je v spore daná ustálenou rozhodovacou praxou súdov v súlade so zákonnými ustanoveniami, a to čl. 9 Zákonníka práce, § 316 Civilného sporového poriadku, § 195, § 196 Zákonníka práce. Žalovaný bol zamestnávateľom poškodeného, ktorý utrpel pracovný úraz s následkom smrti, pričom v konaní sa rieši medzi stranami sporná zodpovednosť za zavinenie za pracovný úraz, ktorá bola preukázaná a prislúcha žalovanému v zmysle odôvodnenia rozsudku v súlade s aplikovanými ustanoveniami právnych predpisov. Súd prvej inštancie nespochybňuje právomoc inšpektorátu práce podľa § 7 ods. 3 písm. b) zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce, vyšetriť príčiny vzniku pracovného úrazu. Nepreskúmava platnosť protokolov vydaných Inšpektorátom práce. Inšpektorát práce a ani Sociálna poisťovňa nemajú žiadnu právomoc rozhodnúť v zmysle príslušných ustanovení Zákonníka práce (§ 195, § 196 ZP) o tom, kto za pracovný úraz zodpovedá, či sa zamestnávateľ zbavil zodpovednosti za pracovný úraz úplne alebo čiastočne, nie je oprávnený ani rozhodnúť o miere zavinenia za pracovný úraz (okrem prípadu, ak by sa na miere zodpovednosti za pracovný úraz zhodli zamestnávateľ a zamestnanec, čo nie je prípad tohto sporu). Táto právomoc prináleží súdu. Sociálna poisťovňa má právomoc priznávať a vyplácať dávky z úrazového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení. Sociálna poisťovňa však nemôže priznať dávky v prípade spornosti otázky zavinenia na pracovnom úraze a jediný orgán, ktorý je oprávnený s konečnou platnosťou túto otázku vyriešiť, pretože určovací výrok v otázke zavinenia pracovného úrazu je pre Sociálnu poisťovňu záväzný na rozdiel od záverov Inšpektorátu práce, je práve civilný súd, pričom protokol Inšpektorátu práce je len podkladom pre rozhodnutie Sociálnej poisťovne, táto dokonca môže vykonať šetrenie aj sama. Žalovaný sa nemohol zbaviť zodpovednosti za pracovný úraz tak, ako predpokladá § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce, ak žalobca s týmto nesúhlasí a žiada nápravu. Uvedené vyplýva aj z postupu Sociálnej poisťovne, ktorá v prípade poškodeného prerušila všetky konania o nárokoch z úrazového poistenia až do právoplatného skončenia tohto konania.

11. Súd prvej inštancie skonštatoval, že v Správe o odstránení nedostatkov žalovaného uložených v protokole č. ITN-28-4-2.2/P-B22-17 z IP Trenčín zo dňa 11.08.2017 žalovaný o.i. uviedol, že po udalosti sa postupuje v zmysle prevádzkového poriadku pre sklad olejov a prevádzkového poriadku pre sklad nebezpečného odpadu. Žalovaný spracoval smernicu BS GR 01-2016 Nakladanie s olejmi a nebezpečným odpadom v objekte DM5, ktorá obsahuje aj podstatné časti prevádzkového poriadku pre sklad olejov a prevádzkového poriadku pre sklad nebezpečného odpadu. Je v nej zakotvený zákaz vydávať prázdne obaly do priestorov výroby. V prípade potreby prečerpávajú prevádzkových kvapalín (chladiace kvapaliny, oleje, brúsny kal...), tieto sa prečerpávajú do označených originálnych obalov určených na skladovanie nebezpečných odpadov a tie sú odovzdávané do skladu nebezpečných odpadov. Je zakázané vydávať zo skladu olejov prázdne obaly na použitie vo výrobe, tie sa odovzdávajú do skladu nebezpečných odpadov. V smernici je určená zodpovednosť konkrétnych pracovníkov za dodržiavanie prijatých opatrení. S obsahom smernice a spôsobom nakladania s prázdnyimi obalmi boli všetci zamestnanci preukázateľne oboznámení. Po udalosti sa prázdne sudy z olejov nesmú používať na žiadne iné účely. Zakúpením originálnych obalov na skladovanie nebezpečných odpadov sa vylúčila možnosť používania iných nádob. K pracovnému úrazu by podľa názoru súdu prvej inštancie nedošlo, ak by sa u žalovaného dodržiavali vnútorné bezpečnostné predpisy, ktoré boli platné a účinné v čase vzniku pracovného úrazu a to najmä prevádzkový poriadok pre sklad olejov (bod 4.3 Skladovanie a manipulácia s olejmi: "Pri skladovaní a manipuláciou s olejmi je nutné dodržiavať pokyny na manipuláciu s prázdnyimi obalmi, kontaminované obaly odovzdať do Skladu nebezpečného odpadu 1. - 3. tunel.") a prevádzkový poriadok pre sklad nebezpečného odpadu ako aj právne predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Prijatie smernice poukazuje na to, že nakladanie s olejmi a nebezpečným odpadom neboli u žalovaného dovtedy, teda aj v čase vzniku pracovného úrazu, upravené dostačujúco. Súd prvej inštancie uzavrel, že spracovanie "smernice BS GR 01-2016 Nakladanie s olejmi a nebezpečným odpadom v objekte DM5" žalovaným, ktorá bola vypracovaná z dôvodu, že IP Trenčín uložil zamestnávateľovi povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a ich príčin, prispeje k tomu, aby sa v budúcnosti takáto udalosť, v dôsledku ktorej nastala smrť zamestnanca, neopakovala. Žalovaný je vzhľadom na predmet svojej činnosti povinný zabezpečiť, aby sa u neho na pracovisku striktno dodržiavali právne predpisy o bezpečnosti a ochrane

zdravia pri práci, vnútorné predpisy na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a v prípade potreby vypracovávali nové smernice v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, aby pracovné postupy a organizácia práce neohrozila bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

12. Proti rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie pre nedostatok právomoci súdu zrušil a konanie zastavil, alternatívne, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo zmenil a žalobu zamietol. Žalovaný namietal nedostatok právomoci súdu prvej inštancie s tým, že právomoc skúmať príčiny vzniku pracovného úrazu je v zmysle zákona o inšpekcii práce zverená inšpektorátu práce. V prípade úrazu, ktorý utrpel poškodený, skúmal príčiny jeho vzniku Inšpektorát práce Trenčín, ktorý v protokole č. ITN-27-4-2.2/P-J2-17 zo dňa 02.08.2017 identifikoval nedostatky v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu výlučne u poškodeného. Tento záver nemožno interpretovať inak než tak, že inšpektorát práce určil mieru zavinenia v rozsahu 100 % na strane poškodeného. Ak poškodený nesúhlasil so záverom inšpektorátu práce, mal možnosť sa brániť podaním správnej žaloby proti uvedenému protokolu na príslušnom správnom súde. Poukázal, že hoci žaloba bola podaná už začiatkom roka 2018, poškodený sa začal domáhať určenia, že úraz, ktorý utrpel, je pracovným úrazom a že za tento v rozsahu 100 % zavinenia zodpovedá žalovaný, až v priebehu roka 2021, a to v nadväznosti na pojednávanie, na ktorom súd prvej inštancie poškodeného poučil, že si žalobou uplatnil nesprávne nároky. Súd prvej inštancie zastavenie konania v časti týkajúcej sa uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil tým, že išlo o nárok osobnej povahy, ktorý zanikol smrťou poškodeného. Pokračovanie konania v časti týkajúcej sa určenia, že úraz, ktorý utrpel poškodený, je pracovným úrazom a že za tento v rozsahu 100 % zavinenia zodpovedá žalovaný, naopak odôvodnil tým, že právni nástupcovia poškodeného majú naliehavý právny záujem na tomto určení, pretože Sociálna poisťovňa im bez neho nemôže priznať a vyplatiť príslušné úrazové dávky. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že „nakoľko pokračovanie v konaní na Sociálnej poisťovni o (ne)priznanie nároku na úrazový príplatok priamo závisí od konečného rozhodnutia súdu o určení, či úraz žalobcu bol pracovným úrazom, a teda od tohto posúdenia súdu závisí i skutočnosť, či budú dané dávky vyplatené manželke zomrelého žalobcu, resp. nezaopatrenému dieťaťu zomrelého žalobcu a rodičom, súd konštatoval, že naliehavý právny záujem na samotnom určení je v tomto prípade daný.“ Žalovaný v tomto smere poukázal na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v konaní so spisovou značkou 19SVs/3/2024, v ktorom veľký senát dospel k záveru, že civilný súd nemá právomoc rozhodovať o tom, či určitý úraz je pracovným úrazom pre účely konania o priznanie úrazovej dávky vedeného sociálnou poisťovňou, pretože túto otázku je povinná posúdiť samotná sociálna poisťovňa v intenciách osobitnej definície pracovného úrazu podľa § 8 Zákona o sociálnom poistení. Súd prvej inštancie nemal právomoc rozhodovať o tom, či úraz, ktorý utrpel poškodený, je pracovným úrazom, pretože rozhodovanie o tejto otázke patrí v kontexte okolností tohto prípadu do právomoci sociálnej poisťovne. Nemal právomoc rozhodovať o otázke zavinenia pracovného úrazu. Je to sociálna poisťovňa, ktorá je oprávnená autonómne rozhodovať aj o otázke zavinenia pracovného úrazu (ak vyhodnotí, že úraz, ktorý utrpel poškodený zamestnanec, je pracovným úrazom), a to primárne v kontexte možnej liberácie zamestnávateľa, ktorá je v zmysle § 110 ods. 2 zákona o sociálnom poistení prekážkou vzniku nároku na úrazovú dávku. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 26.07.2021 poučil poškodeného o tom, že si žalobou uplatnil nesprávne nároky, ktoré by mu nemohol priznať, pretože pasívne vecne legitimovaným subjektom vo vzťahu k týmto nárokom bola sociálna poisťovňa a nie žalovaný ako zamestnávateľ. V dôsledku tohto poučenia poškodený navrhol zmenu žaloby a začal sa domáhať určenia, že úraz je pracovným úrazom a že zaň zodpovedá žalovaný. Zo zvukového záznamu je zjavné, že uvedené poučenie predniesol súd prvej inštancie v rámci rozšírenej poučovacej povinnosti súdu v individuálnych pracovnoprávných vzťahoch, ktorá je upravená v § 318 CSP, pričom nerešpektoval, že sa v súlade s § 160 ods. 3 písm. b) CSP neuplatňuje, ak je strana zastúpená advokátom, a to ani v prípade individuálneho pracovnoprávneho sporu. Súd prvej inštancie poučil kvalifikovaného právneho zástupcu poškodeného o tom, že podanou žalobou boli uplatnené nesprávne nároky, čím ho usmernil tak, aby následne navrhol zmenu žaloby. Išlo o nesprávny procesný postup, ktorého sa mal zdržať. Správne mal postupovať tak, že mal o žalobe v znení pôvodného žalobného návrhu bez ďalšieho náležité rozhodnúť. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní prekročil žalobný návrh a rozhodol o veci, ktorá nebola jeho predmetom a ani predmetom samotného konania, pretože predmetom žalobného návrhu

a samotného konania bola otázka zavinenia pracovného úrazu (určenia jeho rozsahu), ale súd prvej inštancie druhým výrokom rozhodol priamo o otázke zodpovednosti za škodu spôsobenú pracovným úrazom. Rozhodol o otázke, ktorá nebola predmetom žalobného návrhu / konania a ktorej žalovaný z tohto dôvodu nevenoval počas konania osobitnú pozornosť. Uvedená vada rozsudku má zásadné hmotnoprávne implikácie. Tieto vyplývajú primárne zo skutočnosti, že zavinenie, o ktorom (a len o ňom) mal na základe žalobného návrhu rozhodovať súd prvej inštancie, predstavuje iba jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu, zatiaľ čo existencia samotnej zodpovednosti za škodu, o ktorej napokon rozhodol súd prvej inštancie nad rámec žalobného návrhu, je spätá s naplnením (preukázaním) ďalších predpokladov zodpovednosti, vrátane vzniku škody. Rozhodnutie súdu prvej inštancie prezumuje aj naplnenie ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu (spôsobenú pracovným úrazom) popri zavinení. Takéto rozhodnutie nespravodlivo zhoršuje pozíciu žalovaného, pretože v akomkoľvek prípadnom nadväzujúcom súdnom konaní o náhrade škody spôsobenej pracovným úrazom bude hroziť, že súd túto náhradu prizná automaticky aj bez potreby preukázania vzniku reálnej škody. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v identickom rozsahu ako inšpektorát práce, avšak na rozdiel od inšpektorátu práce vykonané dôkazy správne nevyhodnotil a dospel k niektorým nesprávnym skutkovým zisteniam. Prvé takéto zistenie spočíva v tom, že k úrazu údajne došlo pri činnosti, ktorá nebola podobná náplni práce poškodeného a na ktorú poškodený nebol osobitne zaškolený. Súd prvej inštancie dospel

k uvedenému zisteniu na základe výpovede svedka B. na pojednávaní dňa 14.10.2024, ktorá sa podľa žalovaného nejaví ako hodnoverná. Svedok B. sa odklonil od svojej skoršej výpovede pred inšpektorátom práce, čo namietal aj právny zástupca žalobcov, ktorý navrhol, aby sa na jeho výpoveď poskytnutú súdu prvej inštancie neprihliadalo. Bez ohľadu na jej zníženú hodnovernosť z nej však uvedené závery nevyplývajú. Svedok B. na pojednávaní uviedol, že čistenie „žraloka“ a stroja, na ktorom bežne pracoval (a ktorý aj bežne čistil), bolo podobné, čo vylučuje zistenie súdu prvej inštancie ohľadne výkonu náhradnej práce v dôsledku používania iných pracovných postupov. Správne nie je ani zistenie súdu prvej inštancie ohľadne používania iných pracovných prostriedkov, pretože svedok B. v tejto súvislosti uviedol, že pri čistení „žraloka“ sa mohli podľa jeho názoru používať aj menšie nádoby (teda podobné nádoby – napríklad menšie oceľové vedrá – ako používal pri čistení stroja, na ktorom bežne pracoval). Skutočnosť, že na základe výpovede svedka B. sa môže javiť, že poškodený spolu so svedkom vykonávali čistenie „žraloka“ prvýkrát, ešte neznamená, že možno hovoriť o náhradnej práci a potrebe osobitného zaškolenia na túto prácu. Ďalšie skutkové zistenie, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, spočívajú v tom, že poškodený pred vznikom úrazu „možno povedal“ svojmu kolegovi I. A., čo sa chystá urobiť (odrezať veko predmetného suda elektrickou uhlovou brúskou), čím súd prvej inštancie naznačuje, že tento zamestnanec nepovažoval konanie poškodeného za nebezpečné, keďže mu v ňom nezabránil (hoci „možno“ vedel o jeho zámere). K uvedenému zisteniu dospel na základe výpovede svedka A. na pojednávaní dňa 14.10.2024. Podľa žalovaného sa ani táto svedecká výpoveď nejaví ako hodnoverná. Svedok A. v rámci svojho výsluchu poznamenal, že vzhľadom k časovému odstupu si podrobnosti už úplne nepamätá a že by preto bolo vhodnejšie, ak by sa prihliadalo iba na jeho skoršiu výpoveď poskytnutú Inšpektorátu, ktorá bola určite presnejšia. Aj v prípade tejto svedeckej výpovede možno konštatovať, že uvedené závery z nej nevyplývajú. Svedok A. na pojednávaní uviedol, že poškodený pred ním nešpecifikoval, na čo potrebuje zapožičanú brúsku a že ním prikotúľaný sud si vôbec nevšimol, čo vylučuje zistenie súdu prvej inštancie, podľa ktorého svedok A. mohol mať vedomosť o zámere poškodeného spočívajúcom v odrezaní veka predmetného suda uhlovou brúskou. Oporu vo vykonanom dokazovaní nemá ani ďalšie skutkové zistenie spočívajúce v tom, že predmetný sud, ktorý následkom konania poškodeného (pokusu o odrezanie veka tohto suda uhlovou brúskou) explodoval, údajne poškodenému vydal jeden zo skladníkov v sklade olejov. Súd prvej inštancie k nemu dospel na základe výpovedí svedkov (bývalých skladníkov) J. A. a B. A. na pojednávaní dňa 24.06.2024. Tieto svedecké výpovede však predmetné zistenie súdu prvej inštancie nepreukazujú. Svedok A. na pojednávaní uviedol, že dva alebo tri dni pred vznikom úrazu poškodenému a jeho kolegovi B. vydal dva sudy, avšak sud, ktorý následne explodoval, nebol jeden z nich, keďže dotyční zamestnanci tieto sudy zaplnili a takto zaplnené ich odovzdali na príslušné miesto (do skladu nebezpečného odpadu). Svedok A. sa na pojednávaní vyjadril, že v deň vzniku úrazu predmetný sud poškodenému určite nevydal (keďže do práce prišiel až po vzniku úrazu) a tým, či mu ho vydal alebo nevydal v predchádzajúcich dňoch, si už vzhľadom k časovému odstupu nebol istý. Svedkovi A. boli na pojednávaní predložené aj fotografie predmetného suda po výbuchu, avšak ani na ich základe nedokázal určiť, či tento sud poškodenému vydal. Žalovaný poukázal na to, že

z výpovede poskytnutej zamestnancom B. inšpektorátu práce vyplýva, že dotčení zamestnanci si predmetný sud neprevzali spoločne v sklade olejov, keďže tento sud mal zabezpečiť sám poškodený bez toho, aby zamestnanec B. mal o tom akúkoľvek bližšiu vedomosť. Skutočnosť, či predmetný sud vydal poškodenému jeden zo skladníkov v sklade olejov alebo ho získal inak, je podľa žalovaného irelevantná, pretože príčinou vzniku úrazu nebolo to, že poškodený mal možnosť s týmto sudom manipulovať, ale to, že s ním manipuloval spôsobom, ktorý bol v príkrom rozpore s príslušnými predpismi BOZP, s ktorými bol riadne

a preukázateľne oboznámený. Súd prvej inštancie nezohľadnil ďalšie zásadné skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Nezohľadnil, že A. F. ako priamy nadriadený poškodeného dal poškodenému krátko pred vznikom úrazu na pracovisku zámočníkov pokyn, aby všetko nechal tak a išiel prečistiť závit u výrobkov na technickej kontrole. Hoci poškodený odpovedal, že tento pokyn splní, napokon ho nespĺnil a namiesto toho začal odrezávať veko predmetného suda uhlovou brúskou, následkom čoho došlo k úrazu. Poškodený konal v rozpore s pokynom svojho priameho nadriadeného, ktorý ak by splnil,

k úrazu by nedošlo. Svedok F. na pojednávaní potvrdil, že na pracovisku zámočníkov, kde stretol poškodeného krátko pred úrazom, nevidel predmetný sud a ani uhlovú brúsku. Preto objektívne nemohol predvídať, že poškodený začne brúskou odrezávať veko suda a úrazu tak nemohol ani zabrániť. Súd prvej inštancie nezohľadnil, že všetci svedkovia potvrdili, že nikdy predtým sa nestalo, že by sa zamestnanec pokúšal odstrániť veko plechového suda pomocou uhlovej brúsky. Táto skutočnosť pritom dokumentuje, že zo strany poškodeného išlo o nepredvídateľné konanie. Viacerí svedkovia potvrdili, že veko plechového suda sa štandardne odstraňovalo pomocou tzv. „sekáča“. Svedok B. poznamenal, že odpad vznikajúci pri čistení „žraloka“ bolo podľa jeho názoru možné umiestňovať aj do menších nádob (napríklad menšie oceľové vedrá), ktoré boli k dispozícii. Uvedené skutočnosti dokumentujú, že poškodený nebol nútený odstraňovať veko veľkého plechového suda a rozhodne nie uhlovou brúskou. Rozhodnutie súdu prvej inštancie v otázke zavinenia vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, ktoré spočíva v tom, že súd prvej inštancie odmietol aplikovať ustanovenia Zákonníka práce, ktoré upravujú liberáciu zamestnávateľa zo zodpovednosti pri pracovnom úraze (§ 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce a eventuálne tiež § 196 ods. 2 písm. a) alebo c) Zákonníka práce), hoci zákonné podmienky pre liberáciu boli splnené. V konaní bolo preukázané, že jedinou príčinou úrazu bolo to, že poškodený svojím zavinením porušil právne predpisy, ostatné predpisy alebo pokyny na zaistenie BOZP, hoci s nimi bol riadne

a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali

a kontrolovali. Jedinou bezprostrednou príčinou úrazu bolo, že poškodený nepredvídateľne, svojvoľne a v rozpore s pokynom svojho priameho nadriadeného vedúceho zamestnanca F., ktorý mu dal krátko pred vznikom úrazu pokyn, aby všetko nechal tak a išiel sa venovať inej pracovnej úlohe, začal uhlovou brúskou odrezávať veko predmetného suda, na ktorom bolo viditeľné označenie „Horľavá kvapalina IV. triedy nebezpečnosti“. Poškodený sa týmto konaním (zavinené konanie vo forme nedbanlivosti) dopustil porušenia § 12 ods. 2

písm. a) Zákona o BOZP. Poškodený bol v dňoch 07.01.2015 a 16.01.2015 oboznámený so všetkými predpismi na zaistenie BOZP, ktoré boli relevantné pre jeho prácu, pričom dňa 27.01.2016 absolvoval aj školenie o ochrane pred požiarimi. Súčasťou týchto školení bol pritom aj pokyn na zabezpečenie ochrany pred požiarimi pri činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru zváraním, brúsením, tepelným delením a ďalšími spôsobmi spracúvania kovov,

v zmysle ktorého mohli byť tieto činnosti vykonávané iba na základe písomného povolenia vydaného zamestnávateľom. Žalovaný žiadne písomné povolenie na použitie uhlovej brúsky

v súvislosti s otvorením suda nevydal. Poškodený sa svojím konaním dopustil porušenia § 12 ods. 2 písm. c) bod 1 Zákona o BOZP. Poškodený bol dňa 03.09.2013 oboznámený s predpismi na obsluhu ručného elektrického a vzduchového náradia. Súčasťou tohto oboznamovania bolo aj oboznámenie s návodom na používanie uhlovej brúsky (METABO 125 Quick), v zmysle ktorého bolo prísne zakázané používať brúsku v blízkosti horľavého materiálu a nariaďovalo sa chrániť kotúče pred olejmi a nárazmi. Poškodený tieto pokyny nerešpektoval, keďže uhlovú brúsku použil napriek tomu, že na predmetnom sude bolo viditeľné označenie upozorňujúce na prítomnosť horľavého materiálu, ktorému nevenoval pozornosť. Uvedené závery vyvodil aj inšpektorát práce v protokole 1, ktorý je verejnou listinou v zmysle § 205 CSP. Jeho obsah je všeobecne záväzný, pokiaľ nie je dokázaný opak. V konaní pred súdom prvej inštancie opak dokázaný nebol, keďže súd nevykonal žiadne nové dôkazy nad rámec dôkazov, ktoré zaobstaral už samotný inšpektorát práce. Z vykonaného dokazovania ani nevyplývali žiadne nové skutočnosti. Súd prvej inštancie nedospel k záveru o zodpovednosti žalovaného na základe vykonaného dokazovania, ale výlučne na základe svojho subjektívneho presvedčenia, podľa ktorého nedostatky

identifikované na strane žalovaného v druhom protokole inšpektorátu práce zo dňa 02.08.2017 boli na rozdiel od záverov vyplývajúcich z tohto protokolu v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu (podľa inšpektorátu práce tieto nedostatky naopak neboli v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu). Subjektívne presvedčenie nepodporené vykonanými dôkazmi, z ktorých by vyplynuli odlišné skutkové zistenia ako pri inšpekcii práce, však nemôže stačiť na prelomenie prezumpcie správnosti protokolu 1

a protokolu 2 ako verejnej listiny. Pokiaľ ide o nedostatky na strane žalovaného identifikované v protokole 2, týkali sa skutočnosti, že poškodenému bolo umožnené manipulovať so sudom, ktorý následkom jeho konania explodoval. Je správny záver inšpektorátu práce, podľa ktorého táto skutočnosť nebola v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu. Predmetný sud bol vhodný na bežnú manipuláciu. V tomto kontexte je nesprávne aj odvolávanie sa súdu prvej inštancie na judikát R 11/1978. V danom prípade totiž došlo k úrazu pri práci na strojovom zariadení (lise), pričom toto zariadenie nespĺňalo príslušnú technickú normu, čo znamená, že nebolo vhodné na bežnú manipuláciu. K úrazu pritom došlo práve pri bežnej manipulácii následkom nevyhovujúceho technického stavu zariadenia a nie následkom nezodpovedného konania zamestnanca. Zodpovednosť nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Súd prvej inštancie sa odklonil od rozhodovacej praxe, keď považoval za rozhodujúce sekundárne nedostatky na strane žalovaného, ktoré úrazu priamo nepredchádzali a nevyvolali ho, keďže bezprostrednou okolnosťou predchádzajúcou úrazu bolo zavinené protiprávne konanie poškodeného. Nesúvisiacou okolnosťou je aj prijatie príslušnej internej smernice týkajúcej sa nakladania s olejmi a nebezpečným odpadom v období krátko po vzniku úrazu, ktorej prijatie bolo iba reakciou na nedostatky identifikované v protokole 2. Súd prvej inštancie dospel

k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky pre úplnú liberáciu podľa § 196 ods. 1

písm. a) Zákonníka práce, pričom mal dospieť k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre čiastočnú liberáciu, a to podľa § 196 ods. 2 písm. a) Zákonníka práce. V danom prípade by jednou z príčin úrazu bolo zavinené protiprávne konanie poškodeného spočívajúce v pokuse o odrezanie veka predmetného suda uhlovou brúskou v rozpore s príslušnými predpismi na zaistenie BOZP, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený. Žalovaný uviedol, že ak by aj neboli splnené zákonné podmienky pre úplnú liberáciu podľa § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce a ani pre čiastočnú liberáciu podľa § 196 ods. 2 písm. a) Zákonníka práce, v takom prípade by celkom určite boli splnené aspoň zákonné podmienky pre čiastočnú liberáciu podľa § 196 ods. 2 písm. c) Zákonníka práce, pretože konanie poškodeného napĺňalo znaky ľahkomyselného konania tak, ako ich vymedzuje predmetné ustanovenie Zákonníka práce. Výrok o trovách konania neodráža skutočný pomer úspechu žalobcov vo veci z dôvodu, že predmetom žaloby bol pôvodne nárok na peňažné plnenie, ktoré nebolo priznané vôbec, pretože v časti týkajúcej sa uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bolo konanie zastavené, v časti týkajúcej sa ďalších nárokov došlo k zmene žaloby. Žaloba v znení pôvodného žalobného návrhu nebola úspešná, avšak výrok rozsudku o trovách konania túto skutočnosť nereflektuje. Až do polovice roka 2021 sa konalo o pôvodnom žalobnom návrhu (a zároveň približne až do polovice roka 2022 sa ďalej konalo o uplatnenom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy), avšak na základe výroku rozsudku o trovách konania by mal žalovaný nahradiť žalobcom trovy právneho zastúpenia viažuce sa aj k tým úkonom, ktoré boli realizované do tohto momentu (od podania žaloby začiatkom roka 2018). Výrok rozsudku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, v dôsledku čoho je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd v súlade s § 389 ods. 1 písm. a/ CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v súlade s § 391 ods. 1 CSP konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, resp. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Žalobcovia v písomne podanom vyjadrení, k odvolaniu žalovaného uviedli, že spory o zavinenie na pracovnom úraze sú bežnou sudcovskou agendou na všeobecných súdoch a dokazovanie v ňom vykonávané presahuje možnosti iných inštitúcií vrátane sociálnej poisťovne či inšpektorátu práce. Aj keď o nárokoch súvisiacich so vznikom pracovného úrazu rozhoduje primárne sociálna poisťovňa (prevažne sa jedná o nároky z úrazového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení) a to i na základe záverov príslušného inšpektorátu práce, táto nie je v zmysle § 110 ods. 2 zákona o sociálnom poistení oprávnená poskytnúť poškodenému žiadne plnenie v prípade spornosti otázky zavinenia na pracovnom úraze. V prípade, že by sociálna poisťovňa sama vykonala šetrenie a rozhodla o zavinení, i napriek tomu by táto otázka v prípade nesúhlasu jednej zo strán mohla byť s konečnou platnosťou vyriešená na súde. Je len na poškodenom, či si zvolí cestu správneho súdnictva alebo všeobecného súdnictva. Len všeobecný/civilný súd je, na rozdiel od správneho

súdu, oprávnený rozhodnúť o otázke zavinenia s konečnou platnosťou, pretože nepreskúmava len rozhodnutie, ale rozhoduje priamo vo veci. Uvedené sa vzťahuje aj na protokol príslušného inšpektorátu práce, ktorého napadnutie správnu žalobou je možné, avšak nehospodárne, i po ukončení správneho konania by vždy existovala možnosť viesť spor o otázke zavinenia na pracovnom úraze, pretože len rozhodnutím všeobecného súdu je možné dosiahnuť záväzné určenie, že pracovný úraz bol zavinený zamestnávateľom. Toto určenie je základným podkladom nielen pre priznanie úrazových dávok zo strany sociálnej poisťovne, ale východiskom i pre ostatné prípadné nároky. Argumentácia žalovaného rozhodnutím veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 19SVs/3/2024 zo dňa 09.12.2024 je zavádzajúca, pretože spornou otázkou v tejto žalobe nie je otázka existencie pracovného úrazu (žiadna zo strán nespochybňovala že sa jedná o pracovný úraz), ale zavinenie, pričom predmetné rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu v bode 27. citovaného rozhodnutia

v otázke zavinenia ako predbežnej otázky pre rozhodnutie sociálnej poisťovne jasne odkazuje na § 14 Zákonníka práce a na civilné súdy. K námietke neprimeraného poučenia uviedli, že súd prvej inštancie si plnil svoju povinnosť podľa § 171 ods. 1 CSP a vyslovil predbežné právne posúdenie veci. Ustanovenie § 318 a § 160 ods. 3 písm. v) CSP, na ktoré poukázal žalovaný sa vzťahuje len na poučenie o procesných právach a povinnostiach a nesúvisí s vyjadrením predbežného názoru sudcu. Predbežné právne posúdenie súdu je obligatórne a súd ho nemôže vynechať, rovnako súd či strana v spore nemôže trvať na tom, aby sa rozhodovalo o žalobe v znení, v akom bola prvýkrát doručená na súd. Jedným zo základných práv žalobcu je disponovať návrhom, a to až do času vyhlásenia rozsudku prvej inštancie a súd je v zásade povinný súhlasiť so zmenou návrhu s výnimkou prípadov vymedzených v § 143 CSP. K prekročeniu žalobného návrhu žalobcovia uviedli, že súd prvej inštancie len preformuloval znenie výroku jeho rozhodnutia, na čo má právo, pretože v zmysle § 216 CSP je súd viazaný petitom žaloby len po obsahovej stránke. Obavy žalovaného, podľa ktorých výrok súdu zhoršuje jeho pozíciu, pretože v akomkoľvek nadväzujúcom súdnom konaní o náhrade škody spôsobenej pracovným úrazom bude hroziť, že súd túto náhradu prizná automaticky aj bez potreby preukázania vzniku reálnej škody, nemajú žiaden právny základ, pretože je absolútne vylúčené, aby súd v intenciách kogentných občianskoprávných predpisov rozhodol o náhrade škody bez potreby preukázania jej vzniku. Vo vzťahu k prvému nesprávnemu zisteniu súdu prvej inštancie, ktoré podľa žalovaného malo spočívať v tom, že k úrazu došlo pri činnosti, ktorá nebola podobná náplni práce poškodeného a na ktorú tento nebol zaškolený, pričom súd prvej inštancie mal vychádzať len z výpovede svedka B., uviedli, že tvrdenia žalovaného nie sú pravdivé, nakoľko tento skutkový záver vyplýval z výpovede samotného majstra F. (čo bolo uvedené i priamo v rozsudku), ktorý poškodenému túto inú prácu zadal, ako aj z výpovedí ostatných zamestnancov. Je tiež nepochybné, že ani podľa popisu práce či definície profesie, ktorú poškodený vykonával podľa pracovnej zmluvy tento nebol povinný a ani oprávnený čistiť cudzie stroje. Tvrdenia žalovaného, že podľa výpovede svedka B. tieto práce boli podobné, nemajú žiaden zmysel a ide o subjektívny pocit jedného pracovníka. V zmysle vykonaného dokazovania poškodený nemal so zadanou prácou žiadne skúsenosti a ani nedostal od svojho majstra žiadne čo i len ústne pokyny či usmernenia, ako túto prácu vykonávať a na čo si dávať pozor. Nie je správne tvrdenie, že súd je pracovným prostriedkom, takýto záver nebol prezentovaný ani v rozsudku. K nevierohodnosti výpovedí svedka A.

a svedka B. žalobcovia konštatovali, že nepresnosti vo výpovediach sú po rokoch od vzniku rozhodnej skutočnosti normálne a nemožno im žiadnym spôsobom zabrániť, čo však neznamená, že by boli nehodnoverné, sú len menej presné, avšak stále platí, že ich nemožno nahradiť výpoveďami pred iným orgánom než súdom. Žiaden zo svedkov nevypovedal, že by mal obavy o poškodeného, a to práve z dôvodu, že sa všetci nazdávali (čo tiež opakovane odznelo na pojednávaníach) že na pracovisku sa žiadne sudy so zvyškami horľavín nenachádzajú. Na pracovisku až do 31.10.2016 nebola v rozpore s vyhláškou č. 96/2004 Z. z. žiadnym spôsobom upravená dispozícia s prázdnyimi nevyčistenými obalmi / sudmi/, tieto mali byť skladované oddelene od plných prepravných obalov a mal sa na ne vzťahovať prevádzkový poriadok skladu olejov. V zmysle bezpečnostných predpisov malo byť vylúčené, že by sa takýto súd nachádzal voľne na pracovisku a podľa argumentácie žalovaného mal mať poškodený na takúto činnosť dokonca písomné povolenie. Žalovaný si je podľa vykonaného dokazovania napriek svojej argumentácii veľmi dobre vedomý, že na pracovisku neboli zavedené správne bezpečnostné predpisy, čo preukazuje aj skutočnosť, že mesiac po vzniku pracovného úrazu dňa 31.10.2016 vydal novú smernicu BS GR 01-2016 o nakladaní s olejmi

a nebezpečným odpadom v objekte DM5. Je absurdné tvrdiť, že táto smernica súvisela len s protokolom inšpektorátu a nie s pracovným úrazom, a to nielen s ohľadom na časovú súvislosť ale i skutočnosť, že v novej smernici je uložený zákaz vydávať prázdne obaly do priestorov výroby a v prípade

potreby prečerpávania prevádzkových kvapalín tieto prečerpávať do označených originálnych obalov určených na skladovanie nebezpečných odpadov.

K nesprávnemu právnemu posúdeniu časti týkajúcej sa určenia rozsahu zavinenia žalobcovia mali za to, že je jednoznačné, že žalovaný roky pred vznikom pracovného úrazu dennodenne ohrozoval svojich zamestnancov a bolo len otázkou času, kedy sa stane nešťastie. Príčinou vzniku pracovného úrazu nebolo nesprávne použitie uhlovej brúsky, ako sa snaží neustále presadiť žalovaný, ale horľavina na dne suda, o ktorej nikto nevedel. Je absurdné tvrdiť, že sud so zvyškami horľavej látky je vhodný na bežnú manipuláciu, vždy pôjde o nebezpečný odpad, s ktorým je nutné zaobchádzať osobitným spôsobom. I v prípade, že by poškodený poslúchol majstra, k nedokončenej práci s nebezpečným sudom by sa vrátil, pretože túto vykonával tiež na jeho pokyn a tento mu neuložil nechať prácu nedokončenú. Poškodený celý čas nerobil nič, čo by mu majster neprikázal, o čom by nevedel. Argumentácia žalovaného, že majster F. si nevšimol, čo robí poškodený je taktiež zavádzajúca, pretože dohľad nad poškodeným bol jeho pracovnou náplňou a teda to, že si riadne nevykonával svoju prácu, nemožno vpísať na vrub poškodeného. Postup poškodeného pri pracovnej činnosti bol zvolený s ohľadom na predpoklad, že sud neobsahuje zvyšky horľaviny a keby to tak naozaj bolo, nič by sa nestalo. Špekulácie o tom, či tento postup bol štandardom, resp. či sa nemohla použiť menšia nádoba (uvedené je taktiež absurdné nakoľko kalu bolo veľa) sú vo vzťahu

k poškodenému irelevantné, pretože tento len plnil príkazy majstra F., ktorý bol na pracovisku prítomný a mal riadne dohliadať i na zvolený postup, pričom tento sa mu zjavne neštandardný nezdal. Žalovaný počas celého konania a ani v odvolaní neuviedol jediný konkrétny predpis či pokyn, v rozpore s ktorým mal poškodený konať. K nesprávnemu právnemu posúdeniu v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania žalobcovia uviedli, že súd prvej inštancie neporušil ust. § 255 CSP, pretože procesný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobného petitu, ktorý bol naposledy navrhnutý vo veci samej a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, argumentácia žalovaného vo vzťahu k pôvodnému žalobnému návrhu je irelevantná. Právny názor žalovaného, že v jeho prospech svedčí aj zastavenie konania v časti nemajetkovej ujmy je nesprávny, pretože konanie bolo v tejto časti zastavené len preto, že poškodený zomrel následkom pracovného úrazu, a teda nešlo o situáciu, kedy by toto zastavenie procesne zaviniť žalobca/žalobcovia. V plnom rozsahu sa stotožnili

s napadnutým rozsudkom, podľa ktorého nebol naplnený žiadny liberačný dôvod v zmysle § 196 Zákonníka práce a ani podľa ods. 1 písm. a). Počas konania vyšlo najavo, že žalovaný sám nedodrжал povinnosti vyplývajúce z jeho vlastných interných predpisov (prevádzkový poriadok pre sklad olejov), z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie BOZP, čo je s poukazom na § 195 ods. 6 Zákonníka práce základným predpokladom pre možnosť zbavenia sa objektívnej zodpovednosti za pracovný úraz zamestnanca. V konaní bolo preukázané, že jedinou príčinou vzniku pracovného úrazu bola nevedomosť poškodeného ako

i ostatných zamestnancov, že v sude sa môžu nachádzať horľavé látky. Poškodený pri manipulácii s nevyčisteným sudom neporušil žiadne predpisy, s ktorými by bol zo strany žalovaného oboznámený a takisto zlyhal aj dozor jeho majstra A. F. zodpovedného za kontrolu a dodržiavanie zásad BOZP. Olej PARAMO HV 46, zvyšky ktorého sa zjavne nachádzali v predmetnom sude, je podľa bezpečnostného listu horľavá kvapalina IV. stupňa nebezpečnosti a prázdny obal (sud) s jeho zvyškami sa považuje za nebezpečný odpad. V sude sa podľa výpovede skladníka A. mohli nachádzať aj zvyšky iných olejov, ktoré mohli zvýšiť horľavosť či spôsobiť vznietenie zvyškov. Žalovaný roky umožňoval voľnú dispozíciu takýmito sudmi, následkom čoho sa takéto sudy voľne vydávali zo skladu bez záznamu, a teda sa i voľne nachádzali na pracovisku, každý jeden zamestnanec mal k nim neobmedzený prístup. Poškodený sa k sudu mohol dostať aj bez obmedzenia na pracovisku

i keď z dokazovania skôr vyplynulo, že mu bol vydaný skladníkom presvedčeným o jeho nehorľavosti. Porušovanie bezpečnostných predpisov zo strany žalovaného sa poškodenému stalo osudným a stálo ho to život. Navrhli, aby odvolací súd odvolanie v celom rozsahu zamietol a žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

14. Žalovaný vo svojom vyjadrení zotrval na podanom odvolaní. Opakovane poukázal na rozsudok veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky z 09.12.2024, sp. zn. 19SVs/3/2024 s tým, že rozhodovanie o pracovnom úraze poškodeného a o miere zavinenia na pracovnom úraze patrí výlučne sociálnej poisťovni a nie súdu. Sociálna poisťovňa je povinná postupovať podľa zákona o sociálnom poistení, a to najmä § 195 a § 196 upravujúcich podklad rozhodnutia a dokazovanie. Zastavenie konania z dôvodu nedostatku právomoci súdu neznamená, že žalobcovia budú ukrátení na svojich právach. Nesúhlasil

s tvrdením žalobcov týkajúcich sa predbežného právneho posúdenia podľa § 171 ods. 1 CSP, pretože zo zvukového záznamu vyplýva, že išlo o poučovaciu povinnosť súdu. Ak by aj išlo o predbežné právne posúdenie, tak nebolo uskutočnené v rámci limitov stanovených v § 160 a § 318 CSP. Ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.09.2010, sp. zn. 5Cdo/254/2009 s tým, že ak sa poškodený domáhal určenia miery zavinenia na pracovnom úraze, súd prvej inštancie nemohol rozhodnúť o tom, kto zodpovedá za škodu spôsobenú pracovným úrazom, keďže tento výrok ide nad rámec žalobného návrhu. V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 15C/15/2018, si manželka poškodeného uplatňuje nárok na náhradu škody vo výške 31.415,70,- Eur. Preto ak by výrok súdu prvej inštancie zostal v uvedenom znení, hrozí riziko, že Okresný súd Trenčín by plnenie manželke poškodeného priznal, keďže konanie pred Okresným súdom Trenčín bolo prerušené práve

z dôvodu, že súd prvej inštancie v Novom Meste nad Váhom rozhoduje o otázke, či sa jedná o pracovný úraz a či je zaň daná zodpovednosť žalovaného, a ak áno, v akom rozsahu. Zdôraznil, že k vzniku pracovného úrazu nedošlo pri práci na (akomkoľvek) stroji, ani pri jeho čistení, ale pri rezaní plechového suda elektrickou brúskou. Náhradná práca, ktorú

H. A. F. zadal poškodenému, spadala pod dohodnutý druh práce. Na predmetnom súde bolo viditeľné označenie upozorňujúce na prítomnosť horľavého materiálu, ktorému poškodený nevenoval pozornosť. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov ohľadom prijatia internej smernice týkajúcej sa nakladania s olejmi a nebezpečným odpadom, žalovaný zdôraznil, že jej prijatie bolo iba reakciou na nedostatky identifikované v druhom protokole Inšpektorátu práce Trenčín, v ktorom bolo špecifikované, že nedostatky, ktoré mali byť odstránené aj prostredníctvom prijatia vyššie uvedenej smernice, neboli v príčinnej súvislosti so vznikom úrazu. Z jednotlivých dôkazov vyplýva, že H. A. F. si povinnosť dohľadu nad poškodeným riadne plnil, a to, že pred vznikom úrazu nevidel predmetný sud ani uhlovú brúsku, a preto objektívne úrazu nemohol zabrániť, nemožno posudzovať ako nezabezpečenie dohľadu nad zamestnancom. Tvrdenie žalobcov, že žalovaný počas celého konania neuviedol predpis alebo pokyn, v rozpore s ktorým poškodený konal, považoval za absurdné, pretože podrobne počas celého konania špecifikoval predpisy a pokyny, v rozpore

s ktorými poškodený konal a porušenie týchto predpisov a pokynov bolo jedinou príčinou vzniku úrazu. Bolo preukázané, že poškodený porušil ústny pokyn priameho nadriadeného o tom, že má ísť robiť niečo iné. Práve svojvoľné neuposlušnosť tohto pokynu vyústilo do nešťastnej udalosti. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania zotrval na svojej argumentácii. Navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle odvolacieho návrhu prezentovanom v odvolaní.

15. Žalobcovia v písomne podanom vyjadrení zotrvali na svojich vyjadreniach v konaní. Uviedli, v časti námietky žalovaného o nedostatku právomoci súdu, sociálna poisťovňa v prípade spornosti odkazuje zamestnanca či zamestnávateľa na súd za situácie, že sociálna poisťovňa odkázala žalobcov na súd. Poukázali na aktuálnu judikatúru so závermi, že je výlučne vecou súdu ako má znieť výrok rozsudku, ktorý je navrhovaným petitom viazaný len po obsahovej stránke. Súd prvej inštancie si splnil, v zmysle § 171 ods. 1 CSP svoju povinnosť a vyslovil predbežné právne posúdenie veci v rámci tzv. predvídateľnosti výsledku sporu.

Ust. § 318 CSP a § 160 ods. 3 písm. c/ CSP, na ktoré poukázal žalovaný, sa vzťahuje len na poučenie o procesných právach a povinnostiach a s predbežným právnym posúdením nesúvisí. Ani ďalšia odvolacia námietka žalovaného, ktorý namietal výrok rozsudku o škode, nie je dôvodná, keď išlo o formuláciu petitu, ktorá je výlučne vecou súdu a vo výroku nie je obsiahnutá žiadna povinnosť nahradit škodu. Doplnili, že predmetom protokolu inšpektorátu práce zo dňa 02.08.2017 bolo vyšetrenie príčin pracovného úrazu a preto nie je pravdou, že by vytýkané nedostatky nesúviseli s jeho vznikom. Navrhli, aby odvolací súd odvolanie v celom rozsahu zamietol a žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

16. Ďalšie vyjadrenia strany sporu nepodalí.

17. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebný podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť a to z nasledujúcich dôvodov:

18. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania určil, že úraz poškodeného F. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý utrpel dňa 30.09.2016 na pracovisku žalovaného je pracovný úraz . Súčasne určil, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú pracovným úrazom v rozsahu 100 %. Vyhodnotil, že žalovaný v konaní nepreukázal existenciu zavinenia poškodeného podľa § 196 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce, pričom vyšlo najavo, že žalovaný nedodržel povinnosti vyplývajúce z jeho vlastných interných predpisov, nekontroloval dodržiavanie prevádzkového poriadku pre sklad olejov, neurčil bezpečný pracovný postup pre odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov a nevezhliadol dôvody zbavenia sa zodpovednosti zamestnávateľa za pracovný úraz a to ani čiastočne.

19. Odvolateľ odvolaním namietal, že neboli splnené procesné podmienky, porušenie práva na spravodlivý proces, inú vadu konania, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie /§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP/.

20. Podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP žalovaný namietal, že neboli splnené procesné podmienky, keď daná vec nepatrí do právomoci civilného súdu.

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP predstavuje transformáciu ústavnoprávnych princípov do civilného sporového konania. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. V tomto odvolacom dôvode ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávnych nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

22. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

23. Pokiaľ žalovaný deklaroval v odvolaní uplatnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu , že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní /napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odoprieť výpoveď a podobne/ alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

24. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, podstata tohto odvolacieho dôvodu spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

25. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní sa považuje taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcejmu z ust. § 191 CSP. Podľa citovaného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, ani inak nevyšli v

konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli

v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, poprípade poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje citovanému zákonnému ustanoveniu.

26. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov

v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré

z vykonaných dôkazov, alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

27. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

28. Vyššie uvedené odvolacie námietky odvolateľa, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzal z precízne zisteného skutočného stavu veci, keď vyvodil správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil dôvodnosť návrhu. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre strany sporu známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

29. Žalovaný v podanom odvolaní namietal nedostatok právomoci na prejednanie predmetného sporu, keď vec patrí do právomoci iných orgánov, príslušnému inšpektorátu práce a sociálnej poisťovni, neprímerané poučenie právneho zástupcu poškodeného, prekročenie žalobného návrhu, nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie v časti týkajúcej sa určenia rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu na zdraví pri pracovnom úraze a nesprávne právne posúdenie v časti nároku na náhradu trov konania.

30. Odvolací súd k jednotlivým odvolacím námietkam žalovaného uvádza nasledovné:

31. Podľa § 3 CSP, súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

32. Podľa § 316 ods. 1 CSP, individuálny pracovnoprávny spor na účely tohto zákona je spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávnych a iných obdobných pracovných vzťahov.

33. Podľa § 14 Zákonníka práce, spory medzi zamestnancom a zamestnávateľom o nároky z pracovnoprávnych vzťahov prejednávajú a rozhodujú súdy.

34. Podľa § 195 ods. 1, 2 Zákonníka práce, ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom /pracovný úraz/, zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlym a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

35. Zákonník práce za pracovný úraz považuje poškodenie zdravia zamestnanca spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle, náhlym, násilným a krátkodobým pôsobením vonkajších vplyvov. Môže ísť o vplyvy mechanické, ale aj chemické a duševné. Za pracovný úraz možno považovať aj úraz, ktorý sa stal pri výkone práce alebo v priamej súvislosti s týmto výkonom následkom prírodných udalostí. Za pracovný úraz treba považovať aj úraz, ku ktorému došlo pri plnení pracovných povinností zamestnanca.

36. V predmetnej veci postupoval súd prvej inštancie správne, keď posúdil úraz poškodeného, ktorý utrpel dňa 30.09.2016 na pracovisku žalovaného ako pracovný úraz, s poukazom na charakter výkonu práce poškodeného, ktorý utrpel počas pracovnej doby, pri plnení pracovných úloh. Odvolacia námietka žalovaného, že nie je daná právomoc súdu na prejednanie vecí, je nedôvodná. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že právomoc súdu je v zmysle ust. § 195 Zákonníka práce daná. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že ide o spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, keď zamestnanec sa domáha svojich nárokov z pracovnoprávných vzťahov. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo /65/2006, v ktorom dovolací súd uviedol, že „ spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ktorý rieši základ nároku poškodeného zamestnanca na jednotlivé plnenia vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom, treba považovať za spor vyplývajúci z pracovno-právneho vzťahu, ktorý súd rieši v civilnom sporovom konaní. I keď si sociálna poisťovňa pri rozhodovaní o dávkach môže sama urobiť úsudok o niektorej predbežnej otázke, nie je oprávnená samostatným rozhodnutím odstrániť spornosť týkajúcu sa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu ním spôsobenú. Rozhodnúť o tejto spornej otázke môže len súd,,.

37. Prejednanie a rozhodovanie vecí, ktorej predmetom je určenie, že určitý úraz je pracovným úrazom, resp. ktorej predmetom je určenie rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu tým vzniknutú, patrí v zmysle citovaných ustanovení § 3, § 316 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 14 Zákonníka práce do právomoci súdu. Aj po prijatí zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa v zákonníku práce naďalej nachádza právna úprava zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania týkajúca sa podmienok zodpovednosti zamestnávateľa za škodu (§ 195 ZP), podmienok zbavenia sa zamestnávateľa zodpovednosti za škodu (§ 196 ZP) a podmienok, kedy sa zamestnávateľ nemôže zodpovednosti zbaviť (§ 197 ZP), vrátane vymedzenia pojmu pracovného úrazu (§ 195 ods. 2 a 3 ZP). Sociálna poisťovňa samostatne vo forme rozhodnutia o otázke, či ide o pracovný úraz alebo o otázke rozsahu zodpovednosti za škodu ním vzniknutú, nerozhoduje. Sociálna poisťovňa si môže v rámci konania o úrazovej dávke o takejto otázke, ako o otázke predbežnej, urobiť len úsudok (či už kladný alebo záporný). Priamo prejednať a rozhodnúť takúto vec môže len súd v civilnom sporovom konaní. Takýmto rozhodnutím súdu je sociálna poisťovňa v konaní o úrazovej dávke viazaná (§ 198 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z.). Na základe uvedeného odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky žalovaného ako nedôvodné. Otázka, či sa jedná o pracovný úraz bola a zostala medzi stranami spornou a pôvodní žalobcovia 1/ - 3/ jasne uviedli, akých nárokov sa domáhajú, teda súd prvej inštancie v danom prípade správne riešil základ nároku žalobcov. V priebehu konania žalobca 1/ zomrel, preto stranami sporu zostali žalobkyňa 2/ a žalobca 3/. Spornosť vecí tu existuje a dotknutý určovací nárok má opodstatnenie pre posúdenie predmetných nárokov žalobcov, na ktorú skutočnosť poukázal žalovaný v podanom vyjadrení zo dňa 25.08.2025, v ktorom uviedol, že manželka poškodeného, žalobkyňa 2/ si uplatňuje nárok na náhradu škody.

38. Žalovaný v podanom odvolaní poukázal na uznesenie o zastavení konania v časti týkajúcej sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keď ide o nárok osobnej povahy, ktorý zanikol smrťou poškodeného ako i odôvodnenie rozhodnutia s uvedením, že právni nástupcovia poškodeného majú naliehavý právny záujem na takomto určení, pretože sociálna poisťovňa im bez rozhodnutia nemôže priznať a vyplatiť úrazové dávky. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zistil, že odvolateľ poukazuje

na rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 04.08.2022, č.k. 7Cpr/11/2018-671, proti ktorému žiadna zo strán odvolanie nepodala, preto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.09.2022. Odvolací súd nie je oprávnený preskúmať právoplatné rozhodnutie /okrem odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 2 CSP/, preto odvolacie námietky žalovaného vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu sú nedôvodné. Na doplnenie odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, odsek 77., v ktorom sa súd vysporiadal s právomocou súdu konať a rozhodovať tento spor so správnymi závermi, že v konaní sa rieši medzi stranami sporná a to zodpovednosť za zavinenie /§ 195 a § 196 ZP/ za pracovný úraz.

39. Poukaz žalovaného na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 19SVs/3/2024 zo dňa 09.12.2024 nie je dôvodný. V citovanom rozhodnutí sociálna poisťovňa posudzovala nárok žalobkyne na náhradu za bolesť /z.č. 461/2003 Z.z. § 99 a z.č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia/, v ktorom uviedla, že žalobkyňa nepreukázala, že jej úraz je pracovným úrazom a preto nie je poškodenou z úrazového poistenia. Podľa poisťovne išlo o pracovno-právny vzťah a preto sa žalobkyňa mala domáhať na súde určenia, že zamestnávateľ zodpovedá za pracovný úraz. Ústredie poisťovne preskúmalo napadnuté rozhodnutie a odvolaniu žalobkyne nevyhovelo poukazom na § 195 ods. 1 ZP, keď za pracovný úraz zodpovedá zamestnávateľ a spory medzi ním a zamestnancom podľa § 14 ZP prejednávajú sudy. Len civilný súd môže záväzne určiť, či úraz žalobkyne je pracovným úrazom. Žalovaná nemá oprávnenie vyvolať takýto spor. Správny súd žalobu žalobkyne zamietol. Stanovisko zamestnávateľa o povahe pracovného úrazu je pre žalovanú záväzná a nie je oprávnená vyriešiť otázku, či je úraz pracovným úrazom, pričom takéto rozhodnutie môže urobiť len súd. Žalobkyňa takúto žalobu nepodala, pričom sa domáhala zmeny rozhodnutia kasačnou sťažnosťou. Najvyšší správny súd SR ako kasačný súd v trojčlennom senáte riešil otázku, či je žalovaná oprávnená v dávkovom konaní riešiť charakter úrazu ako pracovného, keď doterajšia judikatúra vyslovila rozličné názory. Vyhodnotil, že zamestnávateľ sa môže zbaviť zodpovednosti za pracovný úraz liberáciou, keď preukáže zákonné podmienky. Nakoľko tieto sú pre pracovnoprávne vzťahy upravené v ZP a zákon č. 461/2003 Z.z. na ne len odkazuje, patrí o liberácii rozhodovať súdu v zmysle § 14 ZP. Organizačná zložka poisťovne nemôže vstúpiť do postavenia zamestnávateľa a namiesto neho uplatniť jeho liberačné právo a pokiaľ nedokáže túto otázku posúdiť sama, môže zamestnávateľovi odporučiť, aby sa zbavenia zodpovednosti v rámci pracovnoprávneho vzťahu domáhala na súde v civilnom sporovom konaní v zhode s § 14 ZP napr. žalobou o určenie, že nie je daná jeho zodpovednosť. Ak zamestnávateľ v rámci dávkového konania nevyužije svoje právo liberovať, resp. sa mu to nepodarí, príp. nepodá žalobu, ktorou by sa domáhal zbavenia zodpovednosti, nie je vylúčené, aby sa poškodený zamestnanec, v zmysle § 14 ZP v civilnom sporovom konaní nedomáhal opačného záveru- žalobou o určenie, že zamestnávateľ za jeho pracovný úraz zodpovedá. Záverom najvyšší správny súd vytkol porušenie zákonných ustanovení o dokazovaní. Odvolacia námietka žalovaného poukazom na citované rozhodnutie ako i námietku nedostatku právomoci súdu je preto celkom zjavne nedôvodná.

40. Prejednanie a rozhodovanie veci, ktorej predmetom je určenie, že určitý úraz je pracovným úrazom, resp. ktorej predmetom je určenie rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu tým vzniknutú, patrí v zmysle citovaných ustanovení § 3, § 316 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 14 ZP do právomoci súdu. Námietka žalovaného, že právomoc skúmať príčiny vzniku pracovného úrazu je zverená inšpektorátu práce, pričom inšpektorát práce vo svojom rozhodnutí identifikoval nedostatky v príčinnej súvislosti so vznikom pracovného úrazu výlučne u poškodeného, ktorý sa proti rozhodnutiu mohol brániť správnu žalobou, nie je dôvodná. Odvolací súd už vyššie uzavrel, že je v právomoci súdu určiť, či úraz poškodeného je pracovným úrazom ako i určenie miery zavinenia za pracovný úraz. Žalovaný nedôvodne namietal, že pokiaľ poškodený nesúhlasil so závermi inšpektorátu práce, mohol podať správnu žalobu. Ako vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, poškodený utrpel pri pracovnom úraze fatálne následky, ktoré mu znemožnili domáhať sa svojich nárokov pred súdom za situácie, že v priebehu konania zomrel. Inšpektorát práce vo svojom protokole rovnako poukázal na skutočnosť, že pre jednoznačné závery absentuje výpoveď poškodeného.

41. Odvolateľ namietal porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, keď súd prvej inštancie v rámci svojej rozšírenej poučovacej povinnosti v § 318 CSP, nerešpektoval § 160 ods. 3 písm. b/ CSP, ktorá skutočnosť vyplýva aj zo zvukovej nahrávky, keď súd prvej inštancie poučil poškodeného nad rámec.

42. Podľa § 160 ods. 1, 2, 3 CSP, súd poskytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach v rozsahu ustanovenom týmto zákonom. Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Poučovacia povinnosť podľa odsekov 1 a 2 súd nemá, ak je

a) stranou štát, štátny orgán alebo právnická osoba a osoba, ktorá za ňu koná, alebo jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) strana zastúpená advokátom, právnickou osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, odborovou organizáciou alebo fyzickou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

43. V prípade individuálnych pracovnoprávných sporoch (ust. § 317, § 318 CSP), Civilný sporový poriadok v druhej hlave, treťom diely obsahuje procesnú úpravu týkajúcu sa individuálnych pracovnoprávných sporov, a to v ust. § 316 - § 323 CSP. Potreba

takejto osobitnej právnej úpravy čo do procesného práva - v jeho rámci aj poučovacej povinnosti - vyvstala zo skutočnosti, že pracovné právo zakotvuje právnú

úpravu vzťahov pri realizácii závislej práce, charakteristickej podriadeným postavením zamestnanca voči zamestnávateľovi a naopak, nadriadeným postavením zamestnávateľa voči zamestnancovi; t.j. zamestnanec tu vystupuje ako tzv. „slabšia“ strana, „slabší“ subjekt práva. Potreba korigovania tejto nerovnováhy sa potom prejavila nielen v právnej úprave pracovného hmotného práva, ale aj v procesnom práve, t. j. v Civilnom sporovom poriadku. Jej výrazom v rámci procesného práva je aj úprava poučovacej povinnosti súdu (reflektujúc zásadu

tzv. rovnosti zbraní) ako rozšírenej poučovacej povinnosti vo vzťahu k zamestnancovi, ktorý

je v prípade individuálneho pracovnoprávneho sporu tzv. slabšou stranou. K odvolacej námietke žalovaného, že súd prvej inštancie inicioval zmenu žaloby podanej žalobcami, je potrebné uviesť, že individuálne pracovné spory sú spormi s ochranou slabšej strany, ktorou zamestnanec nepochybne je (§ 290 až § 323 CSP). Aj v prípade individuálnych

pracovno-právných sporov sa zavádza osobitná mandukčná povinnosť súdu, ktorá je konštruovaná širšie než všeobecná poučovacia povinnosť súdu a jej zmyslom je vyvažovanie procesnej nerovnosti sporových strán. Toto zákonné ustanovenie je potrebné vnímať aj vo svetle verejného záujmu na odstraňovaní diskriminácie. Zákonná požiadavka vhodného a náležitého spôsobu poučenia žalobcov sleduje poskytnutie účinnej právnej

ochrany tzv. slabšej strane, čiže zamestnancovi. Pojem slabšia strana sporu má svoj pôvod v predpisoch hmotného práva a súd preto poskytne zamestnancovi informácie vo vyššie uvedenom rozsahu, ktorý je ohraničený samotným záujmom na poskytnutí účinnej právnej ochrany zamestnancovi v individuálnom pracovnoprávnom spore a to spôsobom určitým, zrozumiteľným a rešpektujúcim požiadavku už niekoľkokrát spomenutého účelu osobitného procesného postupu.

44. Nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že poučovacia povinnosť súdu sa

v súlade s § 160 ods. 3 písm. b/ CSP neuplatňuje, ak je strana zastúpená advokátom. Súd prvej inštancie postupoval správne, nakoľko počas celého konania posudzuje podmienky konania, aktívnu, príp. pasívnu vecnú legitimitáciu za situácie, že išlo o individuálny pracovnoprávny spor v režime podľa § 316 a nasl. CSP a zvýšenej ochrany slabšej strany, na ktorý sa vzťahujú osobitné procesné postupy ako i špecifický rozsah poučovacej povinnosti.

45. Z odôvodnenia rozhodnutia sociálnej poisťovne vyplýva, že prerušili konanie z dôvodu, že nárok na úrazový príplatok poškodenému nebol priznaný z dôvodu, že zamestnávateľ určil mieru zavinenia poškodeného na vzniknutom úraze v rozsahu 100 %, s ktorým rozhodnutím opatrovník poškodeného nesúhlasil. Ústredie sociálnej poisťovne po preštudovaní spisového materiálu oboznámilo právneho zástupcu listom so skutočnosťou, že spor medzi poškodeným a zamestnávateľom je pracovnoprávny spor, ktorý je oprávnený riešiť jedine súd v civilnom súdnom konaní a vyzvali právneho zástupcu na predloženie kópie žaloby. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, podľa § 365 ods. 1

písm. d/ CSP, keď súd prvej inštancie neporušil poučovaciu povinnosť tak, ako to nedôvodne žalovaný namietal. Súd prvej inštancie vychádzal z obsahu spisu, zákonných ustanovení

a z rozhodnutia sociálnej poisťovne, ktorá právnenmu zástupcovi žalobcovi uložila povinnosť podať žalobu z dôvodu, že opatrovník poškodeného nesúhlasil s mierou zavinenia na pracovnom úraze v rozsahu 100 %, o ktorej spornej skutočnosti nie je sociálna poisťovňa oprávnená rozhodovať,

preto odvolacia námietka žalovaného, že neprimerane poučil poškodeného nie je dôvodná a tvrdené skutočnosti nevyplývajú ani z obsahu nahrávky zo dňa 26.07.2021. Súd prvej inštancie vychádzal zo stanoviska sociálnej poisťovne s poukazom na charakter žaloby, ktorú mal poškodený podať. Zdôraznil, že ide o konanie so slabšou stranou a povinnosti súdu vyplývajúce z civilného sporového poriadku.

46. Žalovaný namietal procesné pochybenie súdu prvej inštancie, keď súd prekročil žalobný návrh a rozhodol o veci, ktorá nebola predmetom konania.

47. Podľa § 196 ods. 1 až 3 Zákonníka práce, zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že

a) škoda bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo

b) škodu si spôsobil postihnutý zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol škodu zabrániť.

Zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti sčasti, ak preukáže, že

a) postihnutý zamestnanec porušil svojím zavinením právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, a že toto porušenie bolo jednou z príčin škody,

b) jednou z príčin škody bolo, že zamestnanec bol pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok,

c) zamestnancovi vznikla škoda preto, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa tak, že je zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyseľne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví.

Ak sa zamestnávateľ zbaví zodpovednosti sčasti, určí sa časť škody, za ktorú zodpovedá zamestnanec, podľa miery jeho zavinenia. V prípade uvedenom v odseku 2 písm. c) sa zamestnancovi uhradí aspoň jedna tretina škody.

48. Zodpovednosť zamestnávateľa za škodu na zdraví zamestnanca, ktorú utrpel ako pracovný úraz je objektívnou zodpovednosťou, ktorá sa zakladá bez ohľadu na to, či zo strany zamestnávateľa došlo k porušeniu nejakej právnej povinnosti a rovnako bez ohľadu na zavinenie zamestnávateľa. Zodpovednosť zamestnávateľa sa v tomto prípade uplatňuje ako zodpovednosť za právne relevantný následok, ktorým je poškodenie zdravia zamestnanca v súvislosti s výkonom práce. Na uplatnenie takejto objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa postačuje preukázať existenciu škodnej udalosti, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nimi za predpokladu preukázania vzniku škody pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi.

49. Zákonník práce v § 196 poskytuje zamestnávateľovi možnosť úplného alebo čiastočného vyvinenia (liberácie) z princípu objektívnej zodpovednosti. Vymedzenie liberačných dôvodov je taxatívne a Zákonník práce nepripúšťa možnosť ich rozšírenia rozhodnutím zamestnávateľa alebo na základe dohody subjektov pracovnoprávných

vzťahov. Rozdiel medzi úplným a čiastočným zbavením sa zodpovednosti je v ich predpokladoch a účinkoch. Pôjde tak buď o prípad, keď vznik škodovej udalosti zapríčinil sám zamestnanec ako poškodený, alebo sa na vzniku škodovej udalosti spolupodieľal.

50. V posudzovanom prípade nebolo sporné, že poškodený F. B. pracoval u žalovaného ako horizontár, pričom dňa 30.09.2016 utrpel pracovný úraz. Súd prvej inštancie správne popísal skutkový dej pracovného úrazu, ktorý utrpel poškodený v pracovnej dobe, pri plnení pracovných úloh, vyhodnotil svedecké výpovede svedkov ako i listinné dôkazy vo vzájomnej súvislosti s jednoznačnými závermi, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú pracovným úrazom vo výške 100 %, keď sa žalovanému nepodarilo preukázať existenciu zavinenia poškodeného podľa § 196 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce. V konaní vyšlo najavo, že žalovaný nedodrжал povinnosti vyplývajúce z jeho vlastných interných predpisov- prevádzkový poriadok pre sklad olejov ako i z osobitných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, čo je základným predpokladom pre možnosť zbavenia sa objektívnej zodpovednosti za pracovný úraz.

51. Odvolací súd zdôrazňuje, že Inšpektorát práce v protokole zo dňa 02.08.2017 skonštatoval, že zamestnávateľ v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nezabezpečil pracovné postupy a organizáciu práce tak, aby neohrozovala bezpečnosť a zdravie zamestnancov. Porušenie vyhodnotil tak, že zamestnávateľ v súvislosti s okolnosťami vzniku závažného pracovného úrazu poškodeného nekontroloval a nevyžadoval dodržiavanie prevádzkového poriadku pre sklad olejov platnom v čase vzniku udalosti ako aj prevádzkového poriadku pre skladovanie nebezpečných odpadov. Podľa prevádzkového poriadku pre sklad olejov platného v čase vzniku udalosti, mali byť kontaminované obaly odovzdané do skladu nebezpečného odpadu. Zamestnávateľ umožnil prevzatie prázdneho suda a manipuláciu s ním v rozpore s prevádzkovým poriadkom pre sklad olejov platným v čase udalosti. V záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neurčil zamestnávateľ neurčil bezpečný pracovný postup pre odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov, v ktorých sa nachádzali zvyšky horľavých látok, nekontroloval činnosť poškodeného krátko pred vznikom úrazu, preto poukaz žalovaného na protokol 1 inšpektorátu práce ako i jeho závažnosť pre predmetné konanie v zmysle § 205 CSP, je nedôvodný. Inšpektorát práce sám vyhodnotil závažné pochybenia na strane zamestnávateľa, ktoré podrobil súd prvej inštancie súdnemu prieskumu, za účelom zistenia skutkového stavu veci vykonal rozsiahle dokazovanie a to oboznámením listinných dôkazov ako i výsluch svedkov, sám si urobil vlastné hodnotenie, pričom nie je viazaný protokolom inšpektorátu práce. Odvolací súd už vyššie uviedol, že v danej veci bolo potrebné posúdiť úraz poškodeného ako pracovný úraz ako i mieru zavinenia za škodu, o ktorej otázke rozhodujú súdy.

52. Za vadu konania nie je možné považovať námietky žalovaného, keď súd prvej inštancie nerozhodol podľa predstáv žalovaného a v súlade s jeho právnym nazeraním na spor. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil prevádzkový poriadok pre sklad olejov, ktorý bol v predmetnej veci kľúčový. V sklade olejov mali byť prázdne obaly, riadne označené a tieto mali byť vydávané len na základe písomného povolenia na presne určený účel, pričom bolo zakázané vydávať zo skladu olejov prázdne obaly na použitie vo výrobe. Podľa prevádzkového poriadku pre sklad nebezpečného odpadu sa v sklade nachádzajú obaly s označením nebezpečný odpad, preto nie je zrejmé, a žalovaný tieto skutkové okolnosti nepreukázal, prečo sa prázdny sud, ktorý obsahoval horľavú látku, nachádzal mimo skladu nebezpečného odpadu.

53. Zamestnávateľ neurčil žiadne opatrenia v súvislosti s výdajom obalov zo skladu olejov, na ktorú skutočnosť poukázal aj súd prvej inštancie v odseku 35. odôvodnenia, keď skonštatoval, že zamestnávateľ po pracovnom úraze zo dňa 30.09.2016, vydal interný dokument- Smernicu – BS GR 01-2016, pre nakladanie s olejmi a s nebezpečným odpadom, skladovanie a manipulácia s olejmi, pričom v prípade vyčerpania olejov z originálnych obalov v sklade olejov, budú tieto umiestnené v sklade olejov na vyhradenom mieste, ktoré budú označené tabuľkou prázdne obaly, súčasne bude vedená evidencia pohybu prázdnych obalov. Je zakázané vydávať prázdne obaly do priestorov výrobnjej prevádzky, tie môžu byť iba v sklade olejov alebo v sklade nebezpečného odpadu. Olej a chladiace kvapaliny sa prečerpávajú pomocou určeného čerpadla. V prípade brúsnych kalov sa tieto naplňajú do označených obalov- originálne obaly/nádoby určené na skladovanie nebezpečného odpadu. Brúsny kal sa nakladá pomocou lopatky zo zásobníka na brúsny kal. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedenú smernicu, ktorá, pokiaľ by bola v platnosti a účinnosti v čase, keď sa stal pracovný úraz, by vylučoval pracovný postup s nakladaním prázdneho obalu a následných reťazových reakcií, ktoré sa stali príčinou pracovného úrazu.

54. Poukaz žalovaného na svedeckú výpoveď svedka B., ktorá sa javí ako nehodnoverná, nie je dôvodný. Súd prvej inštancie správne uviedol, že poškodenému a svedkovi F. B. zadal ich majster náhradnú prácu, na pokyn nadriadeného- majstra H. F., išli do skladu olejov, aby si vyzdvihli prázdny sud. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 25.08.2025 sám uviedol, v bode 26.- cit.:” náhradnú prácu zadal H. F. poškodenému, pričom pracovná úloha nebola odlišná ako práca bežne vykonávaná poškodeným”. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že H. F. zadal poškodenému náhradnú prácu, na ktorú nebol riadne zaškolený, nebol určený pracovný postup, plnenie práce nevyplývalo z pracovnej zmluvy. Čistenie robil poškodený prvýkrát, s prácou skúsenosti nemal, nedostal pokyn od majstra, ako túto prácu vykonávať, nebol poučený

o dodržiavaní zásad BOZP. Poškodený prevzal prázdny sud zo skladu olejov, sud bol vydaný zodpovedným pracovníkom a poškodený nemal dôvod domnievať sa, že sud nie je prázdny. Poškodenému nebol určený pracovný postup s manipuláciou so sudom, zamestnávateľ neurčil bezpečný pracovný postup na odstraňovanie vrchnej časti kovových sudov. Došlo k porušeniu povinností na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zo strany žalovaného. Poukaz odvolateľa na výsluch svedka A. je irelevantná, odvolací súd opakovane skonštatoval závažné nedostatky na strane zamestnávateľa pri pracovnom postupe tak, ako to už vyššie uviedol a na podstatné skutkové okolnosti, ktoré nie je možné použiť pri liberácii.

55. Súd prvej inštancie podrobne odôvodnil v odseku 74. svojho rozhodnutia, od ktorých záverov sa odvolací súd nemieni odkloniť, že k pracovnému úrazu došlo pri výkone náhradnej práce, ktorú poškodenému zadal majster A. F., dostal pokyn, aby si šiel do skladu olejov vyzdvihnúť prázdny sud, do ktorého mal naložiť kal a emulziu z rovinnej brúsky. Poškodený i F. B. si zo skladu zobrali dva prázdne sudy a následne ďalšie dva, ktorú skutočnosť potvrdil skladník A.. Na túto prácu nebol poškodený školený, nejednalo sa o výkon činnosti podobný náplni práce, s touto prácou nemal skúsenosti. Z výsluchu skladníka A. vyplynulo, že v sklade nie sú žiadne výbušné látky. Na rozbrusovanie kovového obalu je potrebné písomné povolenie. Majster A. F. mal o tejto skutočnosti vedomosť a absolvoval na túto tému školenie dňa 27.01.2016. Na sude bol nápis PARAMO HV 46 s upozornením, že sa jedná o horľavinu, ktorej nikto nevenoval pozornosť a skladník pravdepodobne tento sud vydal. Poškodený pri rozbrusovaní veka kovového suda uhlovou brúskou nemal vedomosť, že sa v sude nachádza horľavá látka, o tejto skutočnosti nemal vedomosť ani skladník A.. Poškodený pri manipulácii s nevyčisteným sudom neporušil predpisy o BOZP. Olej PARAMO HV 46, ktorého zvyšky sa pravdepodobne nachádzali v predmetnom sude, je horľavá kvapalina IV. stupňa nebezpečnosti a prázdny obal s jeho zvyškami sa považuje za nebezpečný odpad. Prevádzkový poriadok pre sklad olejov v čase pracovného úrazu určoval pokyny pre manipuláciu s prázdnyimi obalmi, kontaminované obaly bolo potrebné odovzdať do skladu nebezpečného odpadu, s ktorým boli oboznámení H. A. F., A. a A.. Žalovaný dostatočne nedbal na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, umožňoval manipuláciu so sudmi, následkom čoho sa sudy voľne vydávali zo skladu, bez záznamu, každý zamestnanec mal k nim prístup, ktorá skutočnosť vyplýva z výpovede žalovaného, ktorý uviedol, že nemá vedomosť o tom, kde poškodený v priestoroch žalovaného predmetný sud našiel. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný dostatočne nevenoval pozornosť evidencii sudov v sklade olejov, nemal prehľad, aké sudy sa v predmetnom sklade nachádzajú, čo obsahujú, aké mali v tom čase označenie, či mal vedomosť o ich obsahu, keď sa nevedla žiadna evidencia, ktoré skutkové okolnosti nie je možné preniesť na poškodeného tak, ako to v priebehu konania prezentoval žalovaný spochybňujúc svedecké výpovede svedkov. Žalovaný hrubo porušil bezpečnostné predpisy, keď sa sudy s nebezpečným odpadom voľne nachádzali vo výrobných priestoroch žalovaného.

56. Žalovaný namietal závery súdu prvej inštancie, že neboli naplnené zákonné podmienky pre úplnú liberáciu žalovaného podľa § 196 ods. 1 písm. a/ ZP, keď jedinou príčinou úrazu, podľa názoru žalovaného, bolo zavinené konanie poškodeného, ktorý porušil právne predpisy, ostatné predpisy alebo pokyny na zaistenie BOZP, hoci bol riadne s nimi oboznámený. Ako však vyplýva z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie, poškodený nebol riadne poučený o BOZP, s manipuláciou so sudmi zo skladu olejov, za situácie, že odvolateľ v podanom odvolaní poukazuje na všeobecné pokyny, zásady BOZP, pracovné postupy s koncentráciou na manipuláciu s brúskou, pričom vo vzťahu k pracovným postupom pri prevzatí suda zo skladu olejov s riadnym označením konkrétne námietky nevzniesol.

57. Odvolateľ zdôraznil, že ak by poškodený manipuloval so sudom bežným spôsobom, pri ktorom by rešpektoval príslušné bezpečnostné predpisy, s ktorými bol preukázateľne oboznámený, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu nevyplýva, že poškodený bol oboznámený s manipuláciou so sudmi za situácie, že smernica, ktorá bola vydaná po pracovnom úraze, tento pracovný postup jasne, určite a zrozumiteľne špecifikuje. A navyše, v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že poškodenému bol vydaný sud zo skladu olejov, ktorý obsahoval horľavú látku, pričom takýto sud, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, sa mal nachádzať v sklade nebezpečného odpadu.

58. Žalovaný namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil a v konečnom dôsledku sa odklonil od rozhodovacej praxe, z ktorej vyplýva, že zodpovednosť nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite, keďže atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo predchádza následku a vyvoláva ho, čo znamená, že vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný- rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.06.2010,

sp.zn. 5Cdo/126/2009. Odvolací súd uvádza, že citované rozhodnutie nie je aplikovateľné na danú vec, vychádza z iných skutkových okolností a iného právneho posúdenia veci, keď v danej veci sudy posudzovali nárok na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu polície.

59. Poukaz žalovaného na ľahkomyseľné konanie poškodeného v zmysle rozhodnutia 1CdoPr/12/2024-26.02.2025 nie je dôvodný, keď dovolací súd posudzoval poškodenie zdravia žalobcu úderom päťou do tváre iným zamestnancom v čase, keď žalobca vykonával úkony súvisiace s prezliekaním v šatni do pracovného odevu, teda dovolací súd vychádzal z iných skutkových zistení.

60. Odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Odvolateľ poukazoval na irelevantné skutkové okolnosti, ktoré nemali vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, keď kľúčovými skutkovými zisteniami súdom prvej inštancie je vydanie suda zo skladu olejov poškodenému, bez písomného povolenia, v ktorom sa nachádzala horľavá látka. Skladník vydal predmetný sud, ktorý sa v sklade olejov nemal nachádzať a následné reťazové postupy spôsobili, že došlo k pracovnému úrazu poškodeného.

61. Je zrejmé, že žalovaný v danom prípade namietal nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie, pričom len samotné spochybnovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím súdu prvej inštancie alebo prosté spochybnovanie správnosti rozhodnutia súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, nemôže byť námietkou dôvodnou, keď súd prvej inštancie podrobne rozviedol otázku rozsahu zodpovednosti žalovaného poukazom na vyššie uvedené dôvody.

62. Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie rozhodol o otázke, ktorá nebola predmetom žalobného návrhu a ktorej žalovaný z tohto dôvodu nevenoval osobitnú pozornosť, odvolací súd uvádza, že žalovaný počas celého konania, vo vzťahu k určeniu miery zavinenia za škodu na pracovnom úraze, produkoval dôkazy, predkladal listinné dôkazy a tieto tvrdenia sú zavádzajúce za situácie, že zodpovednosť vyplýva priamo zo zákonného ustanovenia § 196 ods. 1 písm. c/ ZP5 a nasl. Zákonníka práce, v zmysle ktorého súd určuje zodpovednosť za škodu. Žalovaný namietal predmetné zákonné ustanovenie za situácie, že sa vyjadroval k liberácii a produkoval dôkazy. A navyše, právne posúdenie veci je úlohou súdu za citácie správnych právnych predpisov, preto odvolacia námietka žalovaného, že súd prvej inštancie rozhodol o otázke, ktorá nebola predmetom návrhu, nie je dôvodná.

63. Hodnotenie svedeckých výpovedí žalovaným v podanom odvolaní a ich spochybnovanie v častiach, ktoré sú v neprospech žalovaného so závermi, že nie sú hodnoverné, z vykonaného dokazovania nevyplývajú. Súd prvej inštancie veľmi rozsiahlo uviedol, akých svedkov vypočul, v akom vzťahu boli s poškodeným, ako tieto výpovede vyhodnotil a len samotná kritika týchto výpovedí bez vecnej argumentácie nezakladá, že svedkovia vypočutí

v konaní nie sú hodnoverní. Z výsluchu svedkov J. A. a B. A., ktorých žalovaný v podanom odvolaní označil "ako bývalých skladníkov", súd prvej inštancie zistil, že z dokazovania jednoznačne vyplynulo, že predmetný sud bol vydaný jedným zo skladníkov, presvedčeným o nehorľavosti, zo skladu olejov a nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť, ktorý deň bol predmetný sud poškodenému zo skladu olejov vydaný, nakoľko si skladníci dátumy nepamätali, ale najmä, prevzatie suda nebolo zaevidované v denníku skladu olejov, odvolacia námietka odvolateľa, že svedok A. vydal poškodenému dva alebo tri dni pred vznikom úrazu poškodenému dva sudy, pričom v deň úrazu predmetný sud poškodenému nevydal, je zavádzajúce a z vykonaného dokazovania nevyplýva. Práve naopak, v konaní pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne zistené, kedy, v akom počte boli poškodenému sudy zo skladu olejov, bez označenia, vydané.

64. Žalovaný považuje vydanie suda jedným zo skladníkov zo skladu olejov, príp., že sud si poškodený našiel sám za irelevantnú, pretože príčinou pracovného úrazu bola manipulácia so sudom spôsobom, ktorý bol v rozpore s príslušnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Aj v tejto časti námietky je zrejmé, že žalovaný porušil pracovné postupy pri vydávaní suda, jeho označení so zistením, že sud s nebezpečnou horľavou látkou sa nachádzal v sklade olejov, kde sa nachádzať nemal, nebol označený, čo je v danom prípade prvotné a kľúčové pri posúdení ďalších, rozhodujúcich súvislostí spojených so vznikom pracovného úrazu. Súd prvej inštancie správne uviedol, ako sa stal pracovný úraz poškodeného, aké závažné pochybenia boli zistené zo strany žalovaného, porušenie predpisov o bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, školenia a poukazuje na odseky svojho odôvodnenia, na ktorých zotráva.

65. Žalovaný v podanom odvolaní, bod 51., namietal nesprávne skutkové zistenia, ktoré pri rozhodovaní súd prvej inštancie nezohľadnil, odkazom pod čiaru na odsek 73-79. odôvodnenia rozsudku, bez bližšieho odôvodnenia, neuviedol, k akým pochybeniam došlo, preto odvolací súd na túto odvolaciu námietku neprihliadal, keď je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, rozhodnutie nepreskúmava nad rozsah odvolacích dôvodov.

66. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že nebol naplnený žiadny liberačný dôvod v zmysle § 196 ods. 1 písm. a/ ZP, keď žalovaný nepreukázal existenciu zavinenia poškodeného, pričom žalovaný nedodrжал povinnosti vyplývajúce z jeho vlastných interných predpisov /prevádzkový poriadok pre sklad olejov/, z osobitných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, nezabezpečil pracovné postupy a organizáciu práce tak, aby neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, čím porušil § 6 ods. 1 písm. d/ zákona č. 124/2006 Z.z.

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. Z prevádzkového poriadku pre sklad olejov vyplýva, že zamestnávateľ umožnil prevzatie prázdneho suda a manipuláciu s ním poškodenému, pričom sud bol kontaminovaný horľavinou. Kontaminované obaly mali byť v sklade nebezpečného odpadu s jasným označením. Žalovaný neurčil bezpečný pracovný postup pri odstraňovaní vrchnej kovovej časti sudov, čím porušil § 6 ods. 1 písm. i/ z. č. 124/2006 Z.z. Žalovaný nekontroloval stav ochrany zdravia pri práci a bezpečného správania na pracovisku, podľa § 9 ods. 1 z. č. 124/2006 Z.z., nekontroloval činnosť poškodeného krátko pred úrazom.

67. Odvolací súd uvádza, že v odvolacom konaní nezistil žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad vo výroku jeho rozsudku o veci samej. Rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne zisteného skutkového stavu. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a II. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

68. Odvolací súd preskúmal i odvolaním napadnutý výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o trovách konania podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom, ako úspešným v konaní, priznal proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V nadväznosti na vecnú správnosť odvolaním napadnutého meritórneho výroku I.

a II. rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd ako vecne správny posúdil aj závislý výrok III., ktorým súd prvej inštancie v súlade so zásadou úspechu v spore

vyplývajúcou z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP správne rozhodol o trovách prvoinštančného konania.

Žalovaný namietal, že žaloba v znení pôvodného návrhu bola neúspešná, čo sa malo premietnuť do náhrady trov konania ako i späťvzatie žaloby v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keď v tejto časti bolo konanie, postupom podľa § 145 CSP, zastavené. Je potrebné uviesť, že k zastaveniu konania v časti uplatnenia nároku žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 430.000.-eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, uznesením

OS NMNV zo dňa 04.08.2022, č.k. 7Cpr/11/2018-671 došlo z dôvodu, že žalobca 1/ v priebehu konania zomrel, ktorá skutočnosť nemá vplyv na zásadu úspechu a neúspechu s tým, že súčasne súd prvej inštancie pokračoval v konaní s právnymi nástupcami po poškodenom. Rovnako zmena žaloby nemá vplyv na náhradu trov konania a nie je možné uzavrieť, že zmenou žaloby dochádza k procesnej situácii, že pôvodná žaloba nebola úspešná, preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny aj súvisiaci výrok III. o trovách konania.

69. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalovaného, tento nebol úspešný ani sčasti, keď odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodu vecnej správnosti potvrdil. Celý procesný úspech v odvolacom konaní tak prináleží žalobcom 1/ a 2/. S poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, odvolací súd uložil žalovanému, ako procesne neúspešnej strane sporu v odvolacom konaní, povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

70. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).